

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

2021 II САР
СТАТИСТИКИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА

 www.ubstat.mn

 www.facebook.com/StatisticUlaanbaatar

 www.1212.mn

АГУУЛГА

Хуудасны
дугаар

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ,
2017-2021 ОН

1

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ,
ДҮҮРГЭЭР

2

ЭРҮҮЛ МЭНД

4

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

9

ГЭМТ ХЭРЭГ

15

ТӨСӨВ

19

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

23

АЖ ҮЙЛДВЭР

33

ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

39

Хүснэгт 1. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний 11 сард

Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	2017	2018	2019	2020	2021
Шинээр төрсөн хүүхэд		хүн	↓ 34 912 ↓6.8	↑ 37 231 ↑6.6	↑ 37 686 ↑1.2	↓ 36 554 ↓3.0	↓ 33 737 ↓7.7
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		хүн	↓ 24 869 ↓33.8	↓ 20 620 ↓17.1	↑ 21 950 ↑6.5	↓ 16 218 ↓26.1	↑ 245 211 ↑15.1**
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		тоо	↑ 19 631 ↑17.6	↑ 23 855 ↑22.0	↓ 19 222 ↓19.4	↓ 14 117 ↓26.6	↑ 14 920 ↑5.7
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		хувь	↑ -0.1 ↑0.8	↑ 2.2 ↑2.3	↓ 0.1 ↓2.1	↑ 0.7 ↑0.6	↑ 1.5 ↑2.1
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	төгрөг	↑ 2 444 ↑2.9	↑ 2 627 ↑7.5	↑ 2 715 ↑3.3	↑ 2 850 ↑5.0	↓ 2 849 ↓0.1
	Юань (БНХАУ)	төгрөг	↑ 370 ↑5.7	↑ 378 ↑2.2	↑ 386 ↑2.1	↑ 433 ↑12.2	↑ 447 ↑3.2
	Рубль (ОХУ)	төгрөг	↑ 42 ↑10.5	↓ 39 ↓7.1	↑ 42 ↑7.7	↓ 37 ↓11.9	↑ 38 ↑2.7
Нийслэлийн төсвийн орлого		тэрбум төгрөг	↓ 613.6 ↓20.1	↑ 754.9 ↑23.0	↑ 815.3 ↑9.6	↓ 733.5 ↓10.0	↑ 1 016.6 ↑38.6
Нийслэлийн төсвийн зарлага		тэрбум төгрөг	↓ 854.2 ↓5.0	↑ 1 125.1 ↑31.7	↑ 11 36.9 ↑1.0	↓ 1 092.3 ↓3.9	↓ 1 084.0 ↓0.7
Агаарын дундаж температур		°C	-12.2	-8.8	-10.0	-16.1	-8.0

Тайлбар: Өмнөх онтой харьцуулсан

 Эерэг хандлага, өөрчлөлт

 Сөрөг хандлага, өөрчлөлт

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих Нэгж	2020 I-XI					2021 I-XI				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	317	Баянгол	7 767	Налайх	56	323	Баянгол	7 961	Налайх	57
			Чингэлтэй	1 719	Багануур	47		Чингэлтэй	1 714	Багануур	48
			Сүхбаатар	706	Багахангай	30		Сүхбаатар	700	Багахангай	33
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	12	Багахангай	25	Багануур	7	11	Налайх	17	Баянзүрх	9
			Сонгинохайрхан	13	Хан-Уул	6		Сонгинохайрхан	11	Хан-Уул	7
			Налайх	11	Сүхбаатар	4		Баянгол	10	Багахангай	-
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	111	Налайх	101	Сүхбаатар	71	1 652	Хан-Уул	1 316	Багануур	824
			Багануур	94	Хан-Уул	66		Баянзүрх	1 273	Сонгинохайрхан	782
			Баянзүрх	90	Багахангай	26		Баянгол	1 181	Багахангай	619
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	67	Хан-Уул	61	Багануур	11	94	Чингэлтэй	86	Налайх	16
			Чингэлтэй	57	Налайх	10		Хан-Уул	56	Багануур	15
			Сүхбаатар	51	Багахангай	7		Сүхбаатар	53	Багахангай	9
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	145	Сүхбаатар	209	Сонгинохайрхан	102	153	Сүхбаатар	212	Сонгинохайрхан	101
			Чингэлтэй	168	Багахангай	86		Чингэлтэй	166	Налайх	83
			Баянзүрх	164	Багануур	70		Баянгол	161	Багахангай	63

Тайлбар: * промилль ** продицимил

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

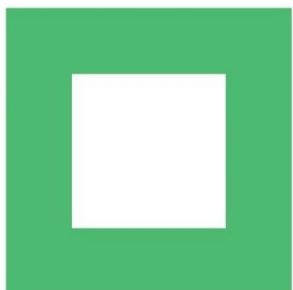
II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй
- * урьдчилсан гүйцэтгэл
- ** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрбум	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД (2021 оны эхний 11 сард)

МОНГОЛ

Амаржсан эх

2020 I-XI 36 176

2021 I-XI 33 455

7.5%

Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид

2020 I-XI 16 218

2021 I-XI 245 211

6.7 дахин

Нялхсын эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2020 I-XI 11.8

2021 I-XI 11.0

5 хүртэлх насны хүүхдийн
эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2020 I-XI 13.3

2021 I-XI 13.0

ЭРҮҮЛ МЭНД

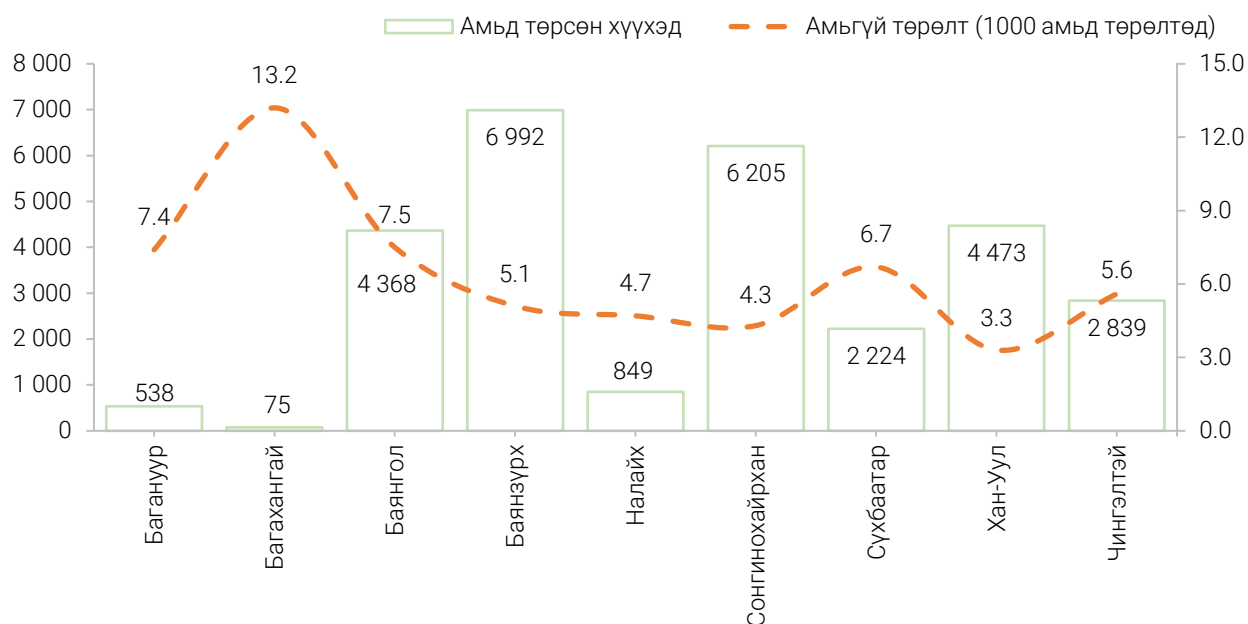
Нийслэлийн хэмжээнд 2021 оны эхний 11 сард 33455 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2721 (7.5%) төрөлтөөр буурсан байна. Нийт төрөлтийн 20825 (62.2%) нь НЭМГ-ын харьяа эмнэлэгт, 12630 (37.8%) нь нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй ЭМЯ-ны харьяа улс болон хувийн хэвшлийн эмнэлэгт амаржсан байна. Нийт амаржсан эхчүүдийн 0.3 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байна.

Хүснэгт 3. Төрсөн хүүхэд, эх, хүүхдийн эндэгдэл, жил бүрийн эхний 11 сард

Үзүүлэлт	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI	$\frac{2021}{2020}$ %
Амаржсан эхийн тоо	37 335	36 176	33 455	-7.5
Гэрийн төрөлт	118	114	93	-18.4
Хяналтгүй төрөлт	222	180	90	-50.0
Амьд төрсөн хүүхэд	37 686	36 554	33 737	-7.7
Эхийн эндэгдэл	10	11	41	2.7**
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	490	431	372	-13.7
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	13.0	11.8	11.0	-

2021 оны эхний 11 сард 33737 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2817 (7.7%) хүүхдээр цөөн байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 5109 (13.2%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

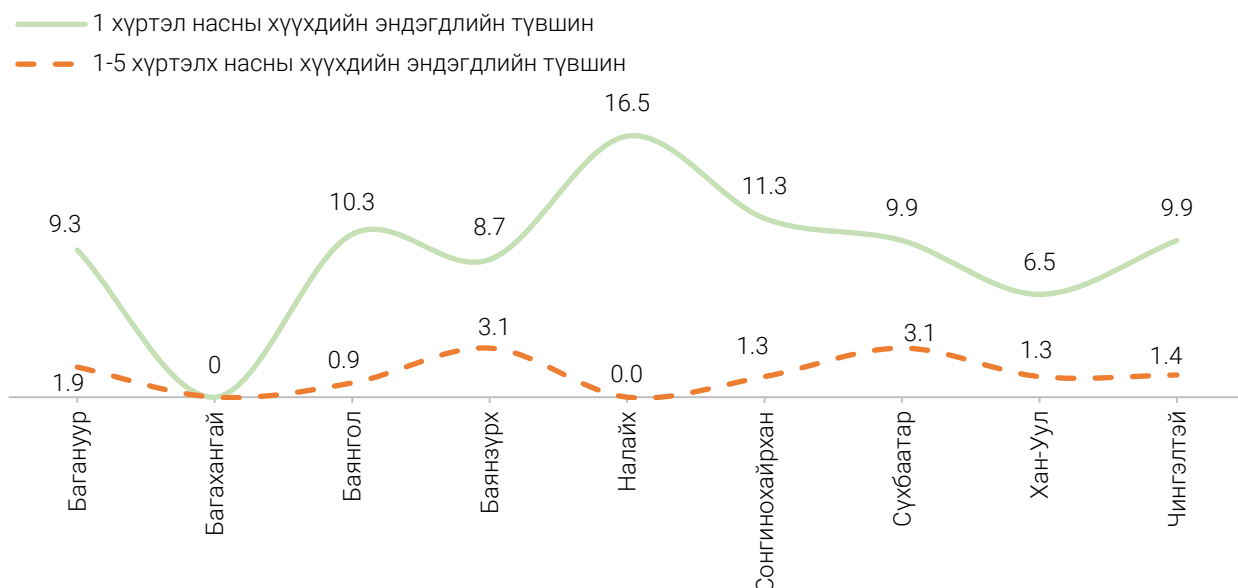
Зураг 1. Амьд төрсөн хүүхэд, дүүргээр

Төрсөн нийт хүүхдийн 17267 (51.2%) нь эрэгтэй, 16470 (48.8%) нь эмэгтэй хүүхэд байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 2 ихэр 464, 3 ихэр 7 байна. Мөн 3.4 хувь нь 2500 граммаас бага жинтэй, 0.5 хувь нь төрөлхийн гажигтай төржээ.

Амьгүй төрөлтийн 200 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор өссөн байна. Амьгүй төрөлт Баянгол, Сүхбаатар, Багахангай, Багануур дүүрэгт хотын дунджаас өндөр байна.

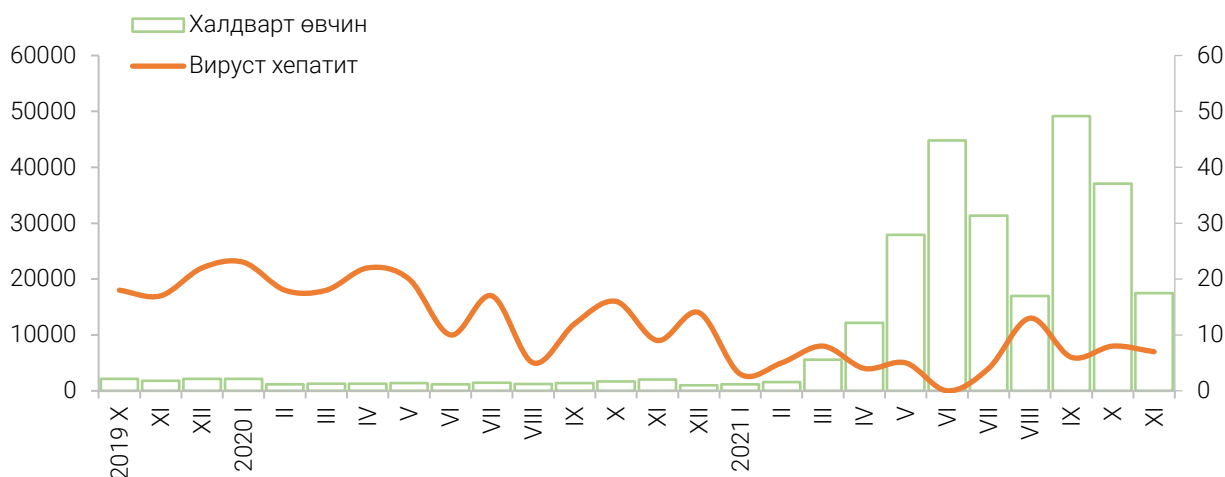
Зураг 2. Хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох), дүүргээр, эхний 11 сард

2021 оны эхний 11 сард бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлээс Сонгинохайрхан дүүрэгт 71 (19.1%) нь, Баянзүрх дүүрэгт 61 (16.4%) нь, Баянгол дүүрэгт 45 (12.1%) нь, Хан-Уул дүүрэгт 29 (7.8%) нь, Чингэлтэй дүүрэгт 28 (7.5%) нь, Сүхбаатар дүүрэгт 22 (5.9%) нь, Налайх дүүрэгт 14 (3.8%) нь, Багануур дүүрэгт 5 (1.3%) нь, бусад аймгийн харьяат 97 (26.1%), Багахангай дүүрэгт бүртгэгдээгүй байна.

Нийслэлд 2021 оны эхний 11 сард 227706 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 228993 (15.1 дахин их) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 1541 продицимилээр тус тус өссөн байна.

Зураг 3. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг халдварт өвчний төрлөөр нь авч үзвэл амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 240143 (97.9%), бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 3720 (1.5%), гэдэсний халдварт өвчин 466 (0.2%), зоонозын халдварт өвчин 13 (0.01%), бусад халдварт өвчин 869 (0.4%) байна.

2021 оны эхний 11 сард **Коронавируст халдвар /COVID-19/-ын** 238693 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 97.3 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 4. Нийслэлд гарсан халдварт өвчин, жил бүрийн эхний 11 сард

Төрөл	Хэмжих нэгж	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI	Өсөлт, бууралт 2021/2020	
					тоо/пункт	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо 10000 хүнд	21 950 153.4	16 218 111.3	245 211 1 652.2	228 993 1 540.9	15.1**
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо 10000 хүнд	213 1.5	170 1.2	63 0.4	-107 -0.8	-62.9
Цусан суулга	бодит тоо 10000 хүнд	4 434 31.0	1 979 13.6	422 2.8	-1 557 -10.8	78.7
Салхин цэцэг	бодит тоо 10000 хүнд	5 659 39.5	1 532 10.5	105 0.7	-1 427 -9.8	-93.1
Гахай хавдар	бодит тоо 10000 хүнд	42 0.3	41 0.3	3 0.02	-38 -0.28	-92.7
Сальмонеллөз	бодит тоо 10000 хүнд	261 1.8	160 1.1	19 0.1	-141 -1.0	-88.1
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо 10000 хүнд	712 5.0	173 1.2	13 0.09	-160 -1.11	-92.5
Хоолны хордлого	бодит тоо 10000 хүнд	664 4.6	117 0.8	11 0.1	-106 -0.7	90.6
Ёлом	бодит тоо 10000 хүнд	137 1.0	88 0.6	11 0.07	-77 -0.53	-87.5
Бруцеллөз	бодит тоо 10000 хүнд	16 0.1	10 0.1	5 0.03	-5 -0.07	-50
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо 10000 хүнд	1 341 9.4	973 6.7	14 0.09	-959 -6.61	-98.6
Тэмбүү	бодит тоо 10000 хүнд	3 215 22.5	3 515 24.1	1 984 13.4	-1 531 -10.7	-43.6
Гонококкт халдвар	бодит тоо 10000 хүнд	1 630 11.4	2 127 14.6	896 6.0	-1 231 -8.6	-57.9
Трихомониаз	бодит тоо 10000 хүнд	1 412 9.9	1 753 12.0	828 5.6	-925 -6.4	-52.8
Сүрьеэ	бодит тоо 10000 хүнд	1 953 13.6	1 949 13.4	1 319 8.9	-630 -4.5	-32.3
ДОХ	бодит тоо 10000 хүнд	16 0.1	22 0.15	12 0.08	-10 -0.07	-45.5
Өөр бүлэгт ангилсан өвчний шалтгаан болох коронавирус – (Covid 19)	бодит тоо 10000 хүнд	- -	520 3.6	238 693 1 608.3	238 173 1 604.7	459**

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

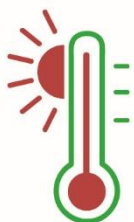
Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

ЦАГ УУР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ (2021 оны 11 дүгээр сард)

Агаарын температур °C (Үнэмлэхүй их/бага)

7.8°C

Хамгийн дулаан хэм

-22.3°C

Хамгийн хүйтэн хэм

Гал түймрийн тоо

2021 XI 1 408 ^{18.1%↓}

2020 XI 1 720

Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осол

1

Үйлдвэрийн осол

188

Бусад

Байгаль орчны зөрчил

242

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2021 оны 11 дүгээр сард дунджаар -8.0°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 8.1°C -аар, олон жилийн дундажтай харьцуулбал 2.6°C -аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 7.8°C , хамгийн хүйтэн хэм -22.3°C , хур тунадасны нийлбэр 3.9 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 14 метр секунд хүрсэн байна.

Хүснэгт 5. Агаарын бохирдолт, мг/м^3 , XI сард¹

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	341	0.419	186	0.092
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	282	0.181	132	0.055
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	389	0.414	224	0.130
	PM _{2.5}	0.050	259	0.235	155	0.235
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл ²	CO	10.000	1 025	13.005	9	2.141
Озон	O ₃	0.100	568	0.053	-	0.016

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2021 оны 11 дүгээр сард Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн дундаж агууламж 0.016 мг/м^3 (20.2%)-ээр, азотын давхар ислийн дундаж агууламж 0.018 мг/м^3 (48.8%)-ээр, PM 2.5 тоосонцорын дундаж агууламж 0.015 мг/м^3 (30.3%)-ээр, PM 10 тоосонцрын дундаж агууламж 0.033 мг/м^3 (33.9%)-ээр тус тус их байна.

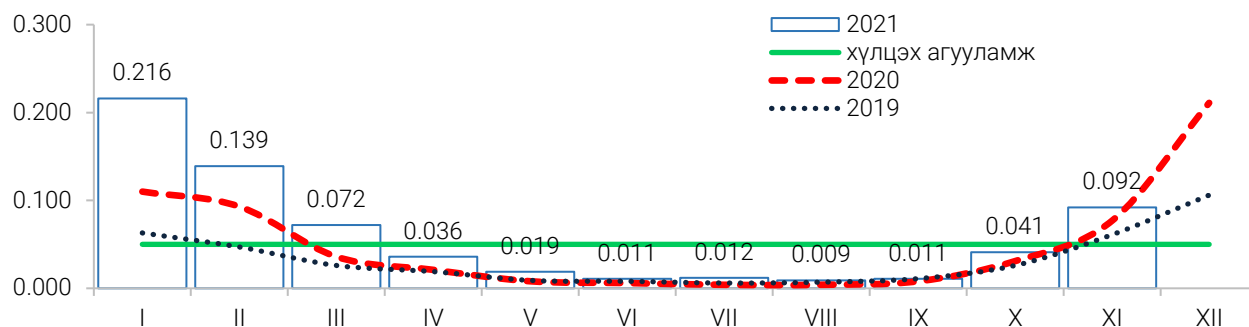
Хүснэгт 6. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулах бодисын агууламж агаарын чанарын стандарт хүлцэх агууламжаас давсан тохиолдлын тоо, станц, 2021 оны XI сард

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Азотын давхар исэл (NO ₂)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоос (PM ₁₀)	Тоос (PM _{2.5})	Озон (O ₃)
Нийт	186	132	9	224	155	-
Мишээл экспо	1	-	-	-	-	-
Баруун 4 зам	-	28	-	14	16	-
1-р хороолол	29	19	1	24	22	-
13-р хороолол	13	19	-	19	11	-
32-ын тойрог	11	-	-	24	-	-
Хархорин	1	25	-	20	-	-
Ургах наран хороолол	9	3	-	21	-	-
Хайлааст	22	4	-	24	25	-
248-р цэцэрлэг	22	7	-	13	23	-
Богд хааны ордон музей	1	9	-	2	1	-
Нисэх	22	7	-	19	20	-
Толгойт	-	-	2	5	15	-
Зурагт	28	-	6	14	22	-
Амгалан	27	11	-	-	-	-
Баянхошуу	-	-	-	25	-	-

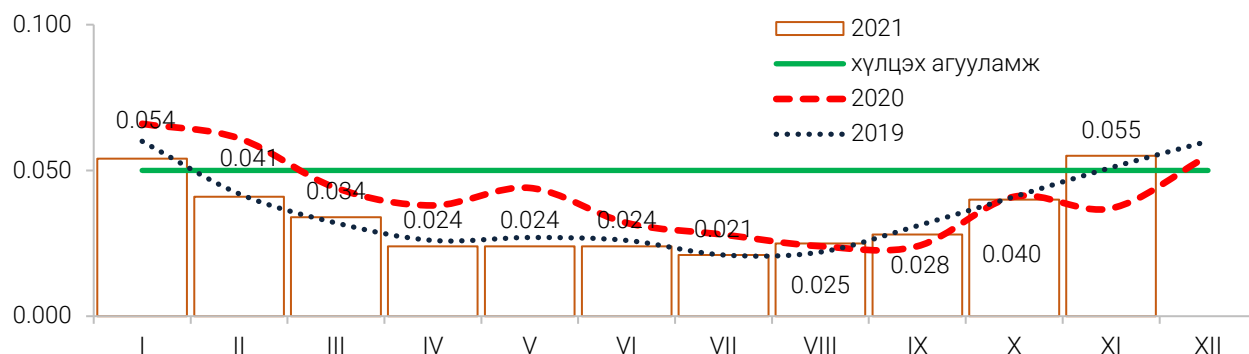
¹ Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

² 8 цагийн дундаж

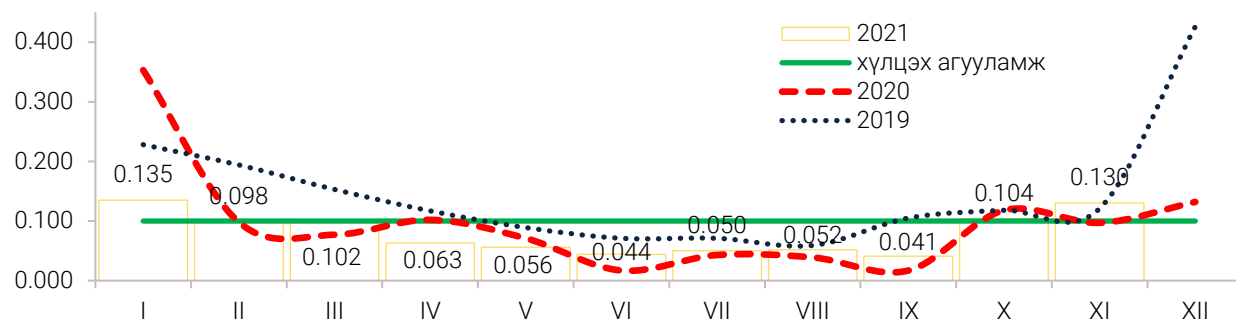
Зураг 4. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн агууламж, 13 станцын дундаж, мг/м³

Зураг 5. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь азотын давхар ислийн агууламж, 11 станцын дундаж, мг/м³

Зураг 6. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж, 12 станцын дундаж, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2021 оны 11 дүгээр сарын 06, 07-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд хэвийн, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 13.9 дахин, амоны азот 13 дахин, эрдэс фосфор 4.3 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

Хүснэгт 7. Нийслэлийн гадаргын усны найрлага, мг/м³, XI сард⁴

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	12.01	Хэвийн	4.31	хэвийн
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤ 3	2.8	Хэвийн	41.7	13.9 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤ 0.02	0.001	Хэвийн	0.027	хэвийн
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.06	Хэвийн	6.48	13.0 дахин
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.09	Хэвийн	0.429	4.3 дахин

³ Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

⁴ Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

Хүснэгт 8. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, мг/м³, XI сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл- Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	I хороолол	XIII хороолол	32-ын тойрог	Хархорин зах	Ургах наран хороолол	Хайлааст	248-р цэцэрлэг	Богд хааны ордон музей	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амгалан	Баян- хошуу
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.021	-	0.155	0.046	0.048	0.029	0.041	0.097	0.092	0.025	0.116	-	0.225	0.211	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.054	-	0.413	0.077	0.101	0.061	0.086	0.204	0.320	0.058	0.252	-	0.377	0.419	-
	Хэмжилтийн тоо	3.0	-	97.0	43.0	37.0	4.0	33.0	79.0	73.0	3.0	88.0	-	100.0	96.0	-
	Хэмжилтийн тоо	30	-	30	30	30	25	27	28	30	30	25	-	28	28	-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	0.079	0.060	0.057	-	0.105	0.036	0.037	0.043	0.043	0.042	-	-	0.047	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.134	0.097	0.089	-	0.181	0.067	0.057	0.078	0.075	0.069	-	-	0.081	-
	Хэмжилтийн тоо	-	96.0	63.0	63.0	-	93.0	11.0	13.0	26.0	31.0	28.0	-	-	39.0	-
	Хэмжилтийн тоо	-	29	30	30	-	27	27	30	27	29	25	-	-	28	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.902	-	3.478	1.463	2.081	1.477	0.521	3.528		0.883	1.567	3.766	4.451	1.571	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	2.362	-	12.942	4.162	6.429	5.274	7.615	9.613		2.383	3.715	10.535	13.005	5.878	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	1.0	-	-	-	-	-	-	-	-	2.0	7.0	-	-
	Хэмжилтийн тоо	90	-	90	90	88	76	83	90		74	83	87	87	87	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.048	0.123	0.151	0.120	0.138	0.193	0.132	0.145	0.094	0.063	0.179	0.083	0.094	-	0.253
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.082	0.213	0.239	0.198	0.209	0.305	0.227	0.252	0.165	0.106	0.287	0.201	0.151	-	0.414
	Хэмжилтийн тоо	0.0	61.0	80.0	63.0	80.0	91	78.0	80.0	43	7.0	76.0	18.0	50.0	-	96.0
	Хэмжилтийн тоо	30	23	30	30	30	22	27	30	30	30	25	28	28	-	26
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	0.051	0.079	0.043	-	-	-	0.112	0.071	0.014	0.075	0.067	0.073	-	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	0.112	0.202	0.098	-	-	-	0.235	0.127	0.055	0.117	0.173	0.125	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	55.0	73.0	37.0	-	-	-	83.0	79	3.0	80.0	54.0	79.0	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	29	30	30	-	-	-	30	29	30	25	28	28	-	-
Озон O ₃ **	Дундаж	-	-	-	0.009	0.011	-	0.017	-	-	-	0.02	0.011	0.020	0.023	-
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	-	-	-	0.037	0.033	-	0.05	-	-	-	0.053	0.032	0.052	0.049	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	-	90	90	-	83	-	-	-	83	48	87	87	-

* Хүлцэх хэм хэмжээ,

**CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2021 оны эхний 11 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 242 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 19.0 хувийг ан амьтны зөрчил, 39.7 хувийг газрын зөрчил, 18.2 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 9.9 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 2.5 хувийг усны зөрчил, 2.9 хувийг агаар, химийн хорт бодисын зөрчил, 4.1 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 1.6 хувийг ойн зөрчил, 2.1 хувийг бусад зөрчил тус тус эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 400.2 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Хүснэгт 9. Байгаль орчны зөрчил, төрлөөр, 2021 оны эхний 11 сард⁵

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2020 I-XI			2021 I-XI		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	310	310	296.8	242	242	400.2
Ой	1	1	0.3	4	4	1.2
Ан, амьтан	9	9	15.8	46	46	52.1
Газрын	123	123	143.5	96	96	177.5
Ус	3	3	4.5	6	6	90.0
Ургамал, хөрсний бохирдол	-	-	-	-	-	-
Агаар, химийн хорт бодис	7	7	14.1	7	7	18.3
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	39	39	48.2	24	24	31.0
Геодези зураг зүй, кадастр	77	77	14.0	44	44	13.6
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	30	30	38.5	10	10	14.4
Бусад	21	21	17.9	5	5	2.1

АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2021 оны эхний 11 сард 193 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4.0 хувиар буурсан байна. Нийт гамшигт хүчтэй салхи шуурга 2, аадар бороо, үер 1, бог малын мялзан өвчин 1, хүний үйл ажиллагаатай холбоотой 189 осол бүртгэгдсэн. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осолд үйлдвэрийн 1 осол, сум галт хэрэгслийн 1 осол, усны 39 осол, тэсрэх дэлбэрэх бодисын 2 осол, бусад төрлийн 146 осол бүртгэгдсэн. Гамшгийн улмаас 57 хүн амь насаа алдаж, 191 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 5.4 сая төгрөг зарцуулжээ.

Хүснэгт 10. Гал түймрийн тоо, дүүргээр, оны эхний 11 сард

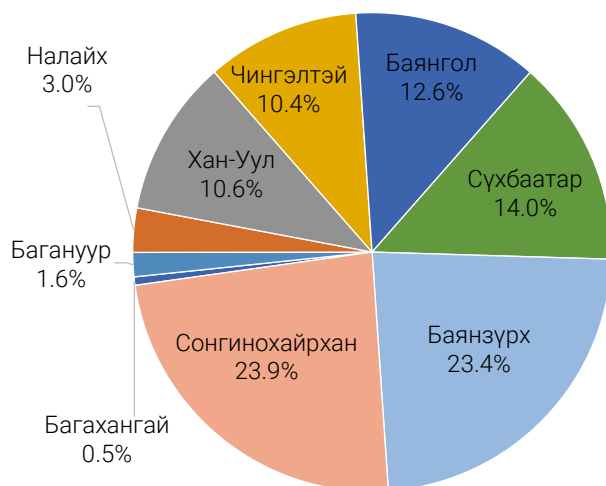
Дүүрэг	2016	2017	2018	2019	2020	2021	$\frac{2021}{2020}$ %
Нийслэлийн дүн	2 347	2 279	2 384	2 678	1 720	1 408	81.9
Багануур	39	29	27	39	27	23	85.2
Багахангай	7	3	5	5	4	8	200.0
Баянгол	390	334	389	344	212	177	83.5
Баянзүрх	561	537	551	640	390	330	84.6
Налайх	89	79	77	52	48	42	87.5
Сонгинохайрхан	509	503	524	689	430	336	78.1
Сүхбаатар	273	305	272	354	227	197	86.8
Хан-Уул	221	239	310	264	184	149	81.0
Чингэлтэй	258	250	229	291	198	146	73.7

Нийслэл хотод 2021 оны эхний 11 сард ахуйн 1408 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 18.1 хувиар бууржээ. Гал түймрийн улмаас 32 хүн (үүнээс, хүүхэд 7) амь насаа алдаж, 32 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна. Худал дуудлагын тоо 16 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 4 (20.0%)-аар буурав.

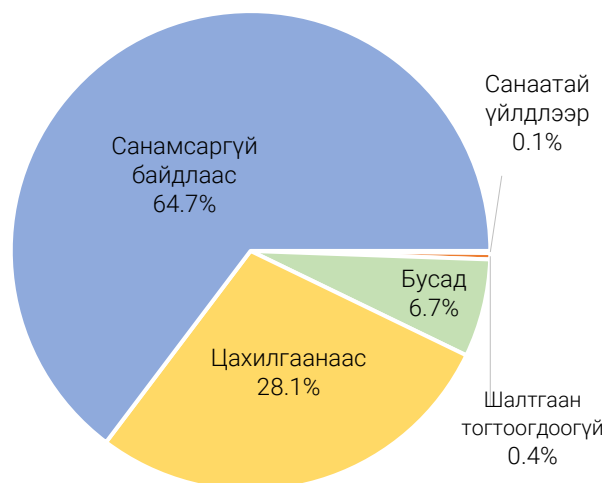
⁵ Эх үүсвэр: НМХГ-ын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын хэлтэс

Гал түймрийн аюулаас 1152 хүн, 454 байшин барилга, 76.5 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 396, санамсаргүй байдлаас 911, санаатай үйлдлээр 2, шалтгаан тогтоогдоогүй 6, бусад шалтгаанаар 93 гал түймэр гарчээ.

Зураг 7. Гал түймэр, байршлаар

Зураг 8. Гал түймэр, шалтгаанаар

Гал түймэрт 849 гэр, орон сууц, 63 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 109 машин техник, малын 9 хашаа, саравч, бусад төрлийн 378 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1025, төрийн өмчийн 324, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 59 объект өртөж, нийт 3176.0 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2021 оны эхний 11 сард 138 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 529 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 37424 айл өрх, 8035 объектод үзлэг шалгалт хийж, 21912 галын зөрчил илрүүлж, 2 байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 1758 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 2080 мэдэгдэл хүргүүлж, 87.5 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

ГЭМТ ХЭРЭГ (2021 оны эхний 11 сард)

НЭМЭГ
СЭНД

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг (дүүргээр)

2020 XI

14 117

2021 XI

14 920

5.7% ↑

↓ ↑ Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад, хувиар

Гэмт хэргийн улмаас

Хохирсон хүн

14 587

Гэмтсэн хүн

4 181

Нас барсан хүн

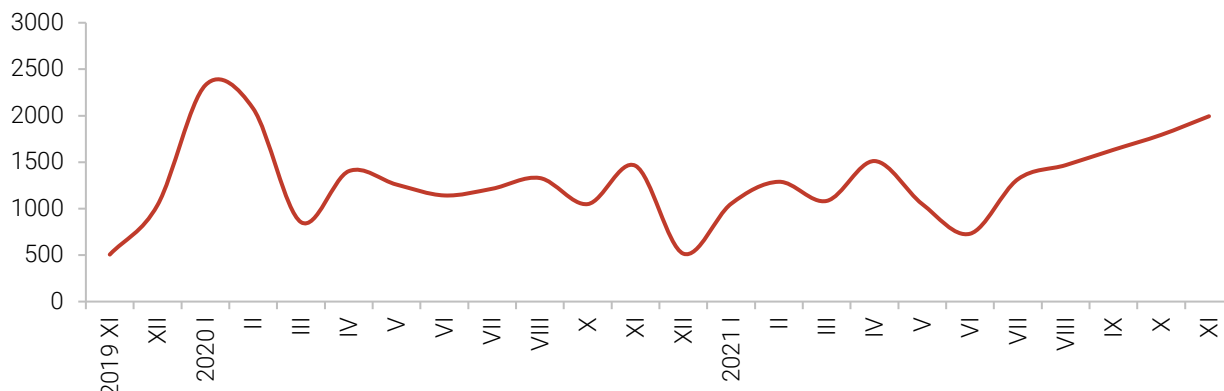
268

ГЭМТ ХЭРЭГ

2021 оны эхний 11 сард 14920 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 803 (5.7%) хэргээр буурч, гэмт хэргийн илрүүлэлт 52.1 хувьтай байгаа нь 5.8 пунктээр өссөн байна.

Гэмт хэргийн улмаас 4181 хүн гэмтэж осолдон, 268 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 136.2 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулснаас 136.2 тэрбум (48.9%) төгрөгийг нөхөн төлүүлжээ.

Зураг 9. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сараар

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 32.7 хувийг залилан, 27.4 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 19.9 хувийг хулгайн, 2.7 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.9 хувийг дээрмийн, 1.3 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 1.4 хувийг хүчин, 0.7 хувийг хүн амь, 0.5 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 0.04 хувийг танхай, 11.5 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, төрлөөр, жил бүрийн эхний 11 сард

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2021/2020	
	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	19 222	14 117	14 920	803	5.7
Хүний амь	105	95	104	9	9.5
Хүчин	221	191	205	14	7.3
Дээрэм	719	338	287	-51	-15.1
Хулгай	6 274	3 546	2 970	-576	-16.2
Залилан	3 630	3 406	4 874	1 468	43.1
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	4 806	4 315	4 088	-227	-5.3
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	547	428	398	-30	-7.0
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	204	90	78	-12	-13.3
Ашиглах	323	223	192	-31	-13.9
Танхайрах	17	9	6	-3	-33.3
Бусад	2 376	1 476	1 718	242	16.4

2021 оны эхний 11 сард 47875 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 21853 (31.3%) хүнээр буурсан байна.

Хүснэгт 12. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 11 сард

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2021/2020	
	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	19 222	14 117	14 920	803	5.7
Багануур	169	135	165	30	22.2
Багахангай	15	24	19	-5	-20.8
Баянгол	2 895	2 160	2 457	297	13.8
Баянзүрх	5 162	3 955	3 795	-160	-4.0
Налайх	319	321	255	-66	-20.6
Сонгинохайрхан	3 266	2 234	2 678	444	19.9
Сүхбаатар	3 040	2 078	2 070	-8	-0.4
Хан-Уул	1 881	1 494	1 795	301	20.1
Чингэлтэй	2 475	1 716	1 686	-30	-1.7

2021 оны эхний 11 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 13 348 (89.5%) нь хөнгөн хэрэг, 1 572 (10.5%) нь хүнд хэрэг байна.⁶

Хүснэгт 13. Гэмт хэрэг бүртгэгдэх үед сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэргийн тоо, дүүргээр, 2021 оны эхний 11 сард

Дүүрэг	Хэрэг бүртгэлтийн Хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг	
Нийслэлийн дүн	12 297	6 412	52.1
Багануур	116	51	44.0
Багахангай	4	3	75.0
Баянгол	2 111	1 324	62.7
Баянзүрх	3 127	1 497	47.9
Налайх	138	84	60.9
Сонгинохайрхан	2 358	1 180	50.0
Сүхбаатар	1 370	633	46.2
Хан-Уул	1 649	848	51.4
Чингэлтэй	1 424	792	55.6

Зураг 10. Гэмт хэргийн илрүүлэлт, 2021 оны эхний 11 сард

⁶ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

“Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн байдал” статистикийн 2021 оны XI сарын танилцуулга

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 2021 оны эхний 11 сард 9898 болж, өмнөх оны мөн үеэс 1130 (12.9%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 2130 (21.5%) нь согтуугаар, 1215 (12.3%) нь гэмт хэргийг бүлэглэн үйлджээ. Сэжигтэн, яллагдагчийн 554 (5.6%) нь хүүхэд, 2051(20.7%) нь эмэгтэйчүүд байна.

Хүснэгт 14. Бүртгэгдсэн хулгайн гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 11 сард

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI	2019 I-XI	2020 I-XI	2021 I-XI
Нийслэлийн дүн	6 274	3 546	2 970	5 573	3 197	2 546
Багануур	37	24	21	30	22	20
Багахангай	2	6	4	2	5	3
Баянгол	861	318	425	711	250	331
Баянзүрх	1 774	1 014	749	1 549	870	623
Налайх	85	56	26	82	50	25
Сонгинохайрхан	1 213	710	635	1 140	677	576
Сүхбаатар	932	547	405	849	506	348
Хан-Уул	532	436	437	459	413	394
Чингэлтэй	838	435	268	751	404	226

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхгүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

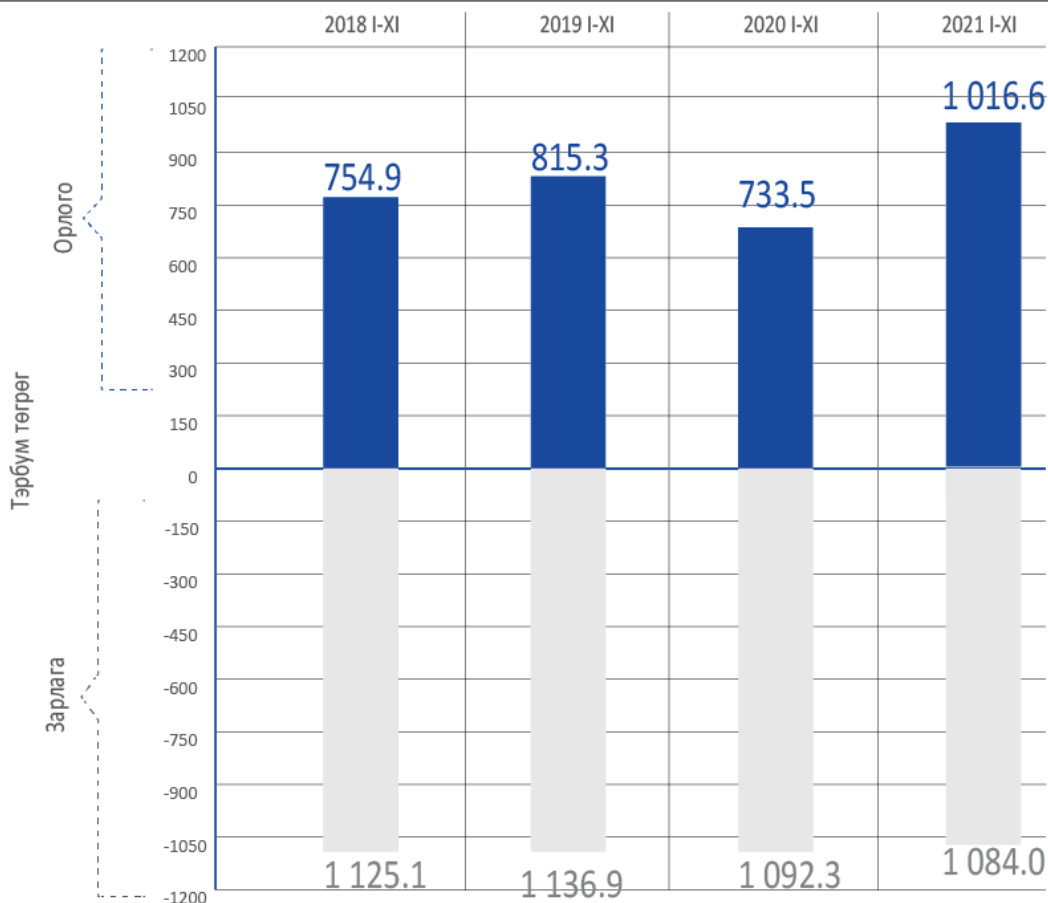
Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

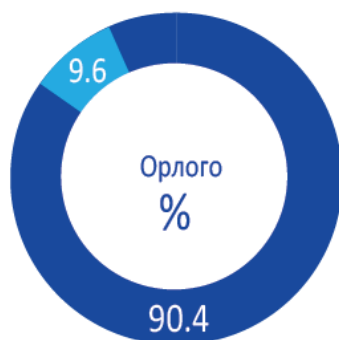

ТӨСӨВ (2021 оны эхний 11 сард)

Амжилт

Төсвийн орлого, зарлагын бүтэц

■ Татварын орлого
■ Татварын бус орлого

■ Урсгал зардал
■ Хөрөнгийн зардал

НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

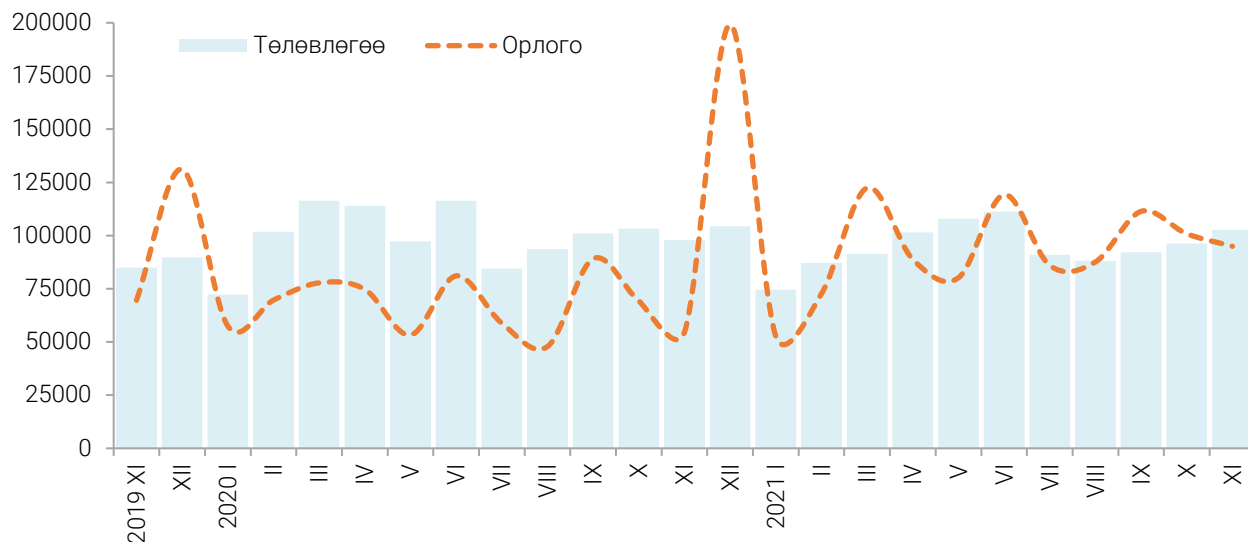
Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2021 оны эхний 11 сард 1016.6 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 27.1 (2.6%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 918.8 (90.4%) тэрбум төгрөгийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 97.8 (9.6%) тэрбум төгрөгийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна.

2021 оны эхний 11 сард нийслэлийн татварын орлого 918.8 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 43.5 (4.5%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрдсэн хэдий ч татварын бус орлого 97.8 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 16.5 (20.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 15.8 (2.3%) тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгийн албан татвар 13.7 (13.6%) тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, төлбөр, хураамж 13.9 (8.0%) тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан.

Татварын бус орлого төлөвлөснөөс 16.5 (20.2%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд торгуулийн орлого голлон нөлөөлсөн байна.

Зураг 11. Нийслэлийн төсвийн орлого, сая төгрөг

Хүснэгт 15. Нийслэлийн төсвийн орлого, дүүргээр, сая төгрөг оны эхний 11 сард

Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс:					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
Нийслэлийн дүн	1 043 702.3	1 016 681.6	97.4	962 338.0	918 857.9	95.5	81 364.3	97 823.7	120.2
Багануур	2 590.2	2 907.2	112.2	1 849.0	2 017.8	109.1	741.2	889.4	120.0
Багахангай	390.7	518.8	132.8	138.4	116.5	84.2	252.3	402.3	159.5
Баянгол	31 003.2	33 877.8	109.3	28 379.3	31 260.9	110.2	2 623.9	2 616.9	99.7
Баянзүрх	51 758.2	53 286.8	103.0	50 661.3	50 987.5	100.6	1 096.9	2 299.3	209.6
Налайх	2 269.6	3 479.4	153.3	1 735.0	2 676.0	154.2	534.6	803.4	150.3
Сонгинохайрхан	19 504.7	22 667.5	116.2	18 565.6	21 715.2	117.0	939.1	952.3	101.4
Сүхбаатар	71 759.0	69 450.1	96.8	69 981.1	67 079.0	95.9	1 777.9	2 371.1	133.4
Хан-Уул	71 268.7	57 986.8	81.4	68 395.4	55 455.1	81.1	2 873.3	2 531.7	88.1
Чингэлтэй	70 107.5	85 572.9	122.1	68 483.6	84 144.2	122.9	1 623.9	1 428.7	88.0
Хотын шууд	723 050.5	686 934.3	95.0	654 149.3	603 405.7	92.2	68 901.2	83 528.6	121.2

Хүснэгт 16. Нийслэлийн төсвийн орлого, сая төгрөг оны эхний 11 сард

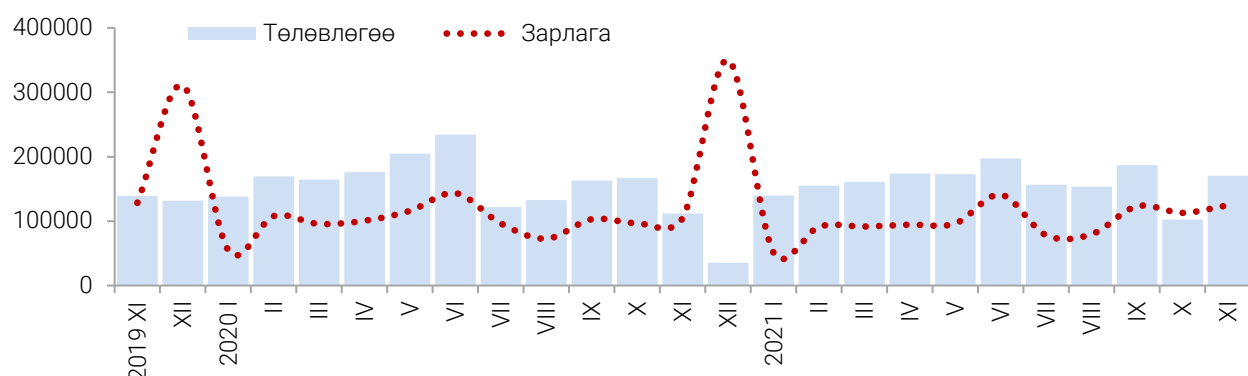
Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Биелэлтийн хувь
Нийт орлого	1 043 702.3	1 016 681.6	97.4
1. Татварын орлого	962 338.0	918 857.9	95.5
Орлогын албан татвар	687 768.4	671 967.5	97.7
Хувь хүний орлогын албан татвар	715 768.4	689 794.0	96.4
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	508 300.0	473 731.2	93.2
Үйл ажиллагааны орлогын	31 255.2	32 549.4	104.1
Хөрөнгийн орлого	88 803.4	95 257.9	107.3
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	22 332.4	46 636.1	2.1**
Шууд бус орлого	65 077.4	41 619.4	64.0
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-28 000.0	-17 826.5	63.7
Хөрөнгийн албан татвар	100 799.5	87 074.2	86.4
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	68 000.0	54 710.3	80.5
Бууны албан татвар	366.1	361.7	98.8
Малд ногдуулах албан татвар	83.4	40.4	48.4
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	32 350.0	31 961.8	98.8
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	173 770.1	159 816.2	92.0
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	66 420.5	78 721.1	118.5
Газрын төлбөр	95 921.6	73 332.3	76.5
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	4 048.0	2 506.3	61.9
Бусад татвар	7 380.0	5 256.5	71.2
2. Татварын бус орлого	81 364.3	97 823.7	120.2
Нийтлэг татварын бус орлого	81 364.3	97 637.6	120.0
Хувьцаа ногдол ашиг, Хүүгийн орлого	278.3	225.7	81.1
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	12 809.7	6 923.2	54.0
Торгуулийн орлого	48 113.7	67 017.7	139.3
Түрээсийн орлого	1 846.0	1 899.4	102.9
Бусад орлого	18 316.6	21 571.6	117.8
Өмч хувьчлал	-	186.1	-

2021 оны эхний 11 сард нийслэлийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 1084.0 (61.3%) тэрбум төгрөгийг санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл нийслэл, дүүргийн байгууллагууд батлагдсан төсвийнхөө 685.2 (38.7%) тэрбум төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

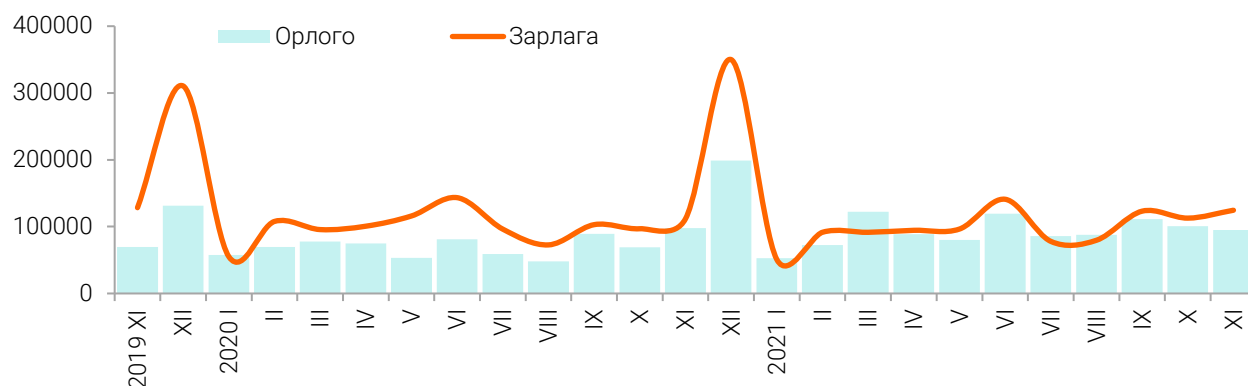
Хүснэгт 17. Нийслэлийн төсвийн зарлага, сая төгрөг, оны эхний 11 сард

Дүүрэг	Зарлага			
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Нийслэлийн дүн	1 769 240.4	1 084 000.3	685 240.1	61.3%
Багануур	22 495.5	18 963.9	3 531.6	84.3%
Багахангай	6 143.7	5 682.7	461.0	92.5%
Баянгол	104 045.2	86 780.0	17 265.2	83.4%
Баянзүрх	153 048.7	128 110.2	24 938.5	83.7%
Налайх	23 386.2	21 696.4	1 689.8	92.8%
Сонгинохайрхан	126 115.9	113 882.9	12 233.0	90.3%
Сүхбаатар	153 248.3	130 555.1	22 693.2	85.2%
Хан-Уул	138 947.9	102 829.0	36 118.9	74.0%
Чингэлтэй	116 785.7	100 099.0	16 686.7	85.7%
Хотын шууд	925 023.3	375 401.1	549 622.2	40.6%

Зураг 12. Нийслэлийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

Зураг 13. Нийслэлийн төсвийн орлого, зарлага, сая төгрөг

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

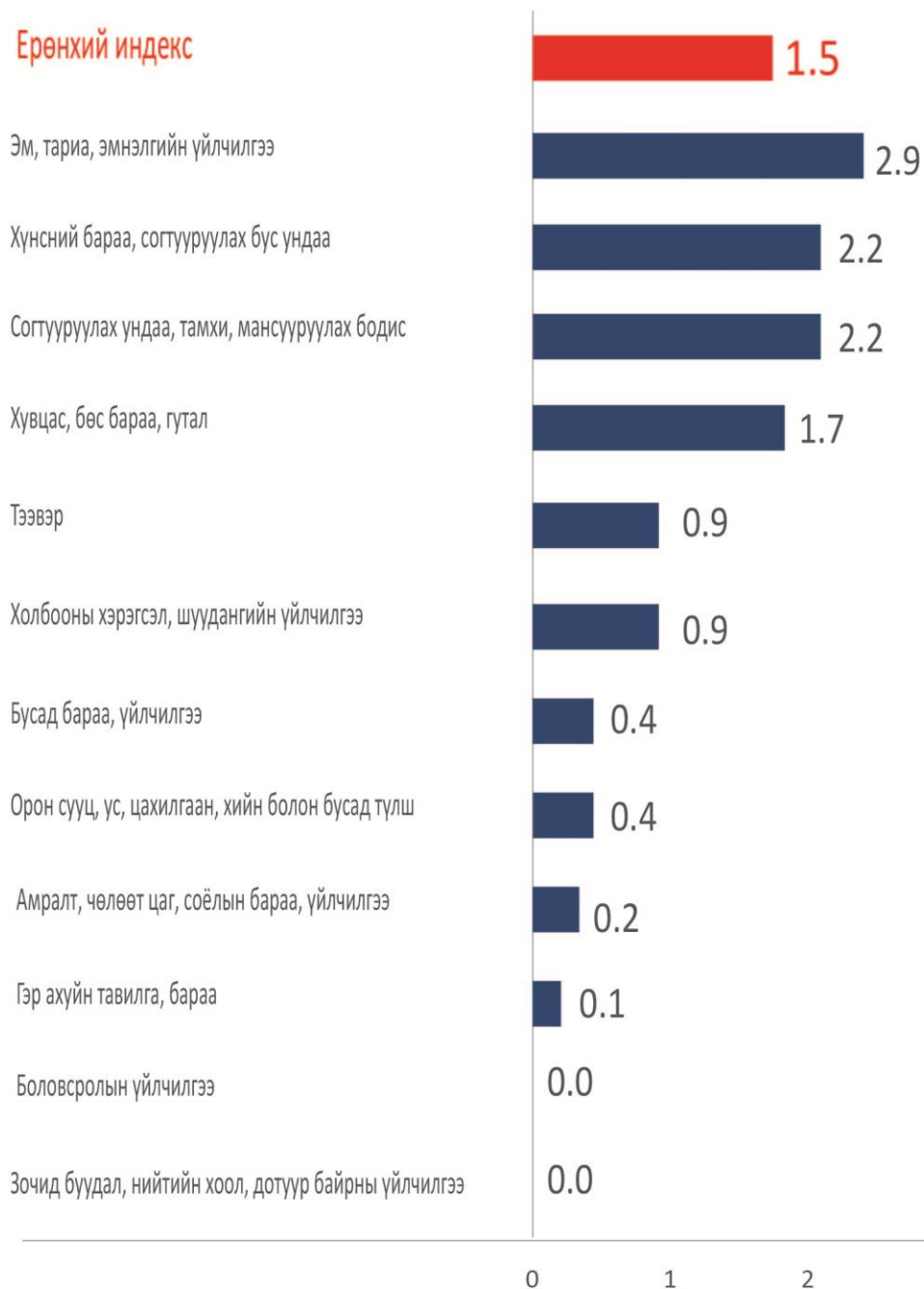
Урсгал зардал: Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (2021 оны 11 дүгээр сард)

Хэрэглээний үнийн индекс

Ерөнхий индекс

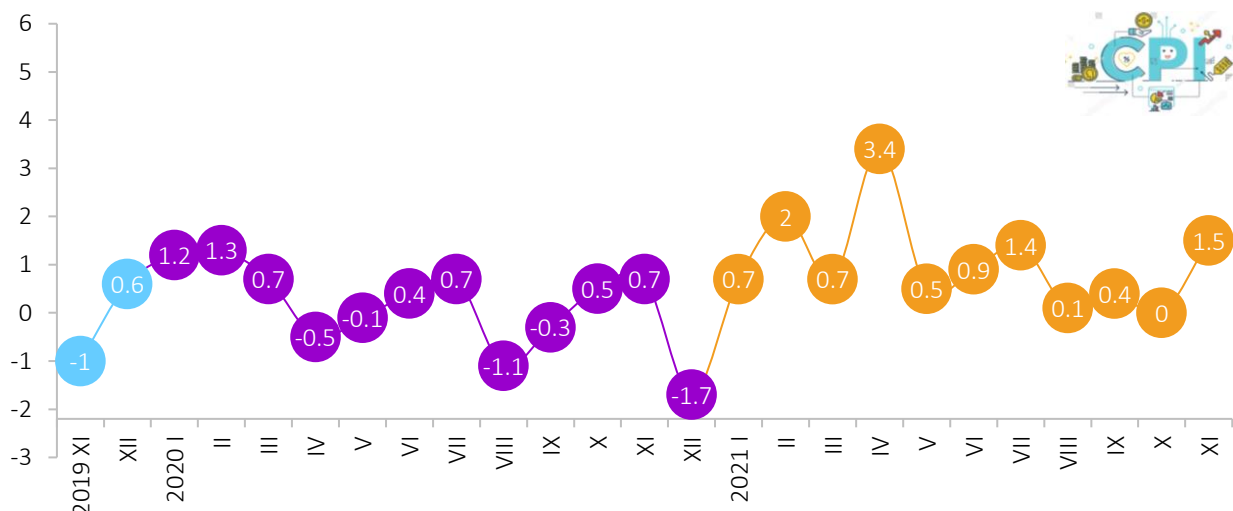

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 10 хувиар өслөө.

2021 оны 11 дүгээр сарын хэрэглээний үнийн индекс 2020 оны эцэстэй харьцуулахад 12.0 хувиар, өмнөх сартай харьцуулахад 1.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 14. Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс 2021 онд өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад 12.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 18.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 7.0 хувь, хувцас, бөс бараа, гутал бүлгийн үнэ 0.9 хувиар, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 16.9 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 2.9 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.8 хувь, тээвэр бүлгийн үнэ 20.4 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 3.6 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 1.7 хувь, боловсролын үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.7 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 14.3 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.6 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.

Хүснэгт 18. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

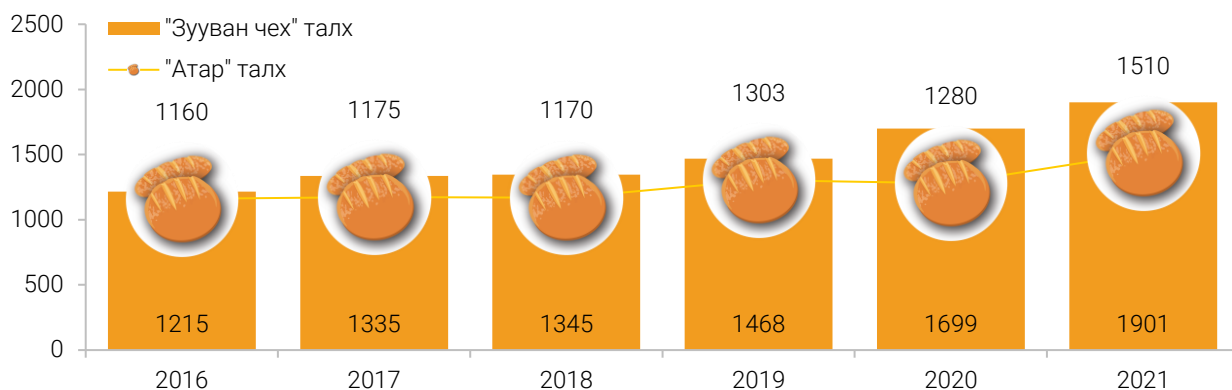
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2020-ХI</u> 2019-ХI	<u>2021-ХI</u> 2020-ХI	<u>2021-ХI</u> 2020-ХII	<u>2021-ХI</u> 2021-Х
Ерөнхий индекс	104.3	110.0	112.0	101.5
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	108.7	119.1	118.1	102.2
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	105.5	107.0	107.0	102.2
Хувцас, бөс бараа, гутал	104.7	101.2	100.9	101.7
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	106.0	97.0	116.7	100.4
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	103.1	103.2	102.9	100.1
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	103.3	107.2	106.8	102.9
Тээвэр	96.8	120.4	112.4	100.9
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.1	103.6	103.6	100.9
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	100.8	101.7	101.7	100.2
Боловсролын үйлчилгээ	100.6	106.7	106.7	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	105.8	114.3	114.3	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	106.5	107.2	106.6	100.4

2021 оны 11 дүгээр сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 344 нэрийн бараа, үйлчилгээний 24.7 хувийнх нь үнэ өсөж, 3.5 хувийнх нь үнэ буурч, 71.8 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад тогтвортой байв.

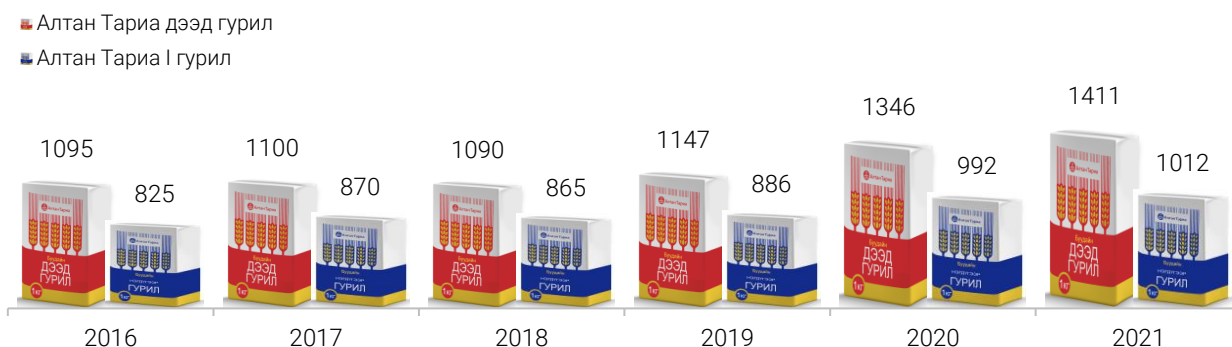
Хүснэгт 19. Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн сарын индекс, /**зөрөг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	2.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд төрөл бүрийн өөх, тосны үнэ 14.1 хувиар, хүнсний бусад бүтээгдэхүүний үнэ 9.0 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлөв.
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	2.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд дарсны үнэ 4.0 хувиар, тамхины үнэ 2.4 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлөв.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.4	Хувцас, бөс бараа, гуталын бүлгийн үнийн өсөлтөд жижиг эдлэл, хэрэгслийн үнэ 3.0 хувиар голлон нөлөөлөв.
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	1.7	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд хатуу түлшний үнэ 4.3 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлөв.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.4	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнийн гэр ахуйн шилэн эдлэл, сав суулга 1.4 жижиг багаж хэрэгсэл 1.3 тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.1	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд эм, тарианы үнэ 0.2 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлөв.
Тээвэр	2.9	Тээврийн бүлгийн үнийн өсөлтөд хувийн тээврийн хэрэгслийн шатах, тослох материалын үнэ 6.9 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлжээ.
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.9	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд телефон утас, факсын үйлчилгээний үнэ 0.9 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлжээ.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд бичгийн болон зургийн хэрэгсэл үнэ 1.8 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.4	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд гоо сайхны хэрэгцээнд зориулсан бусад эд зүйлсийн үнэ 0.9 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

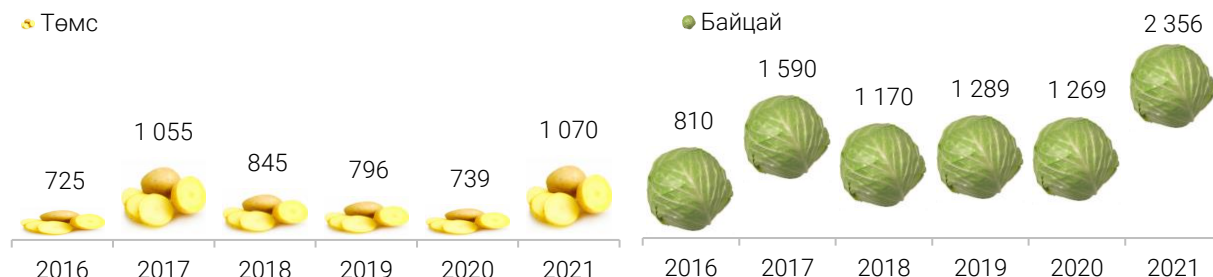
Зураг 15. Нэг ширхэг талхны дундаж үнэ, жил бүрийн XI сард, төгрөг

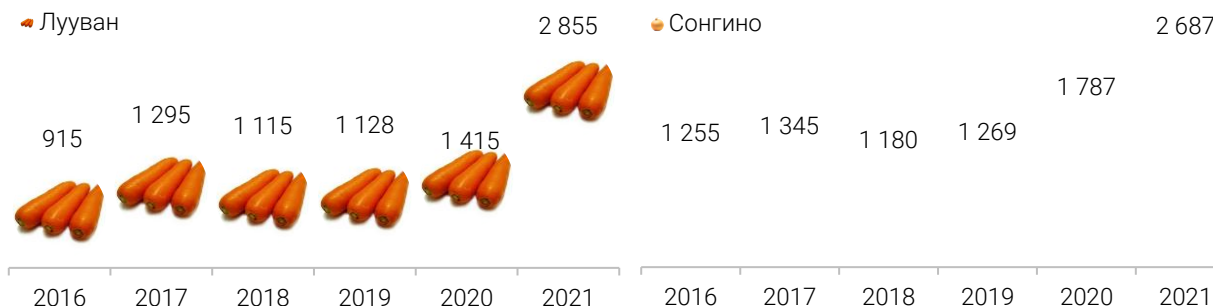
Зураг 16. Нэг килограмм савласан гурилын дундаж үнэ, жил бүрийн XI сард, төгрөг

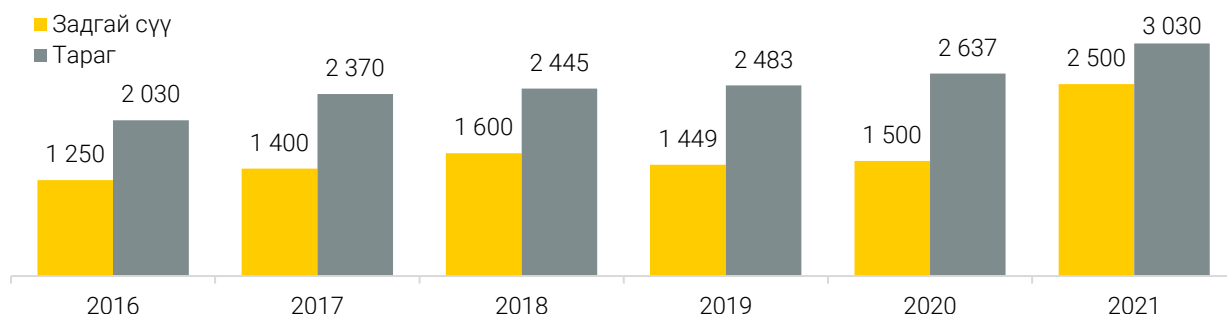
Зураг 17. Нэг килограмм хүнсний ногооны дундаж үнэ, жил бүрийн XI сард, төгрөг

Зураг 18. Нэг килограмм хүнсний ногооны дундаж үнэ, жил бүрийн XI сард, төгрөг

Зураг 19. Нэг литр сүү, таргийн дундаж үнэ, жил бүрийн XI сард, төгрөг

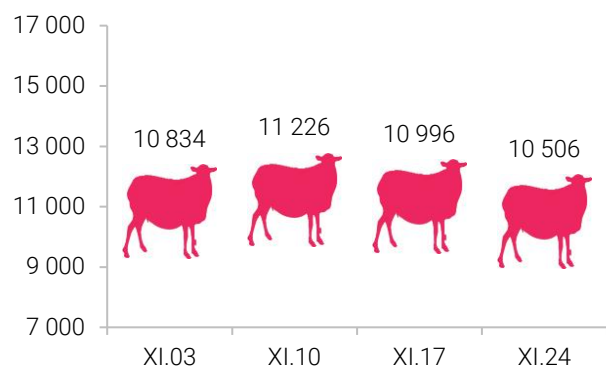
2021 оны 11 дүгээр сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонины ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 2.1 хувиар буурч, харин үхрийн ястай махны үнэ 0.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 20. Нэг килограмм махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, төгрөг

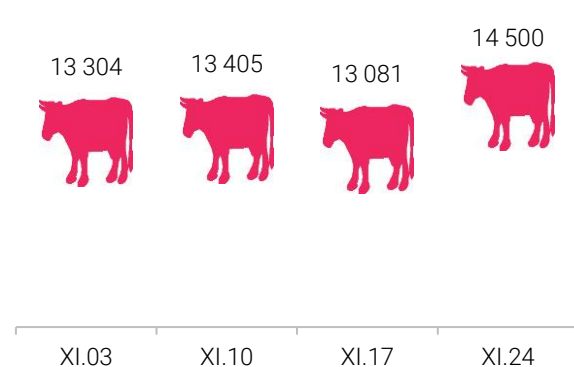
Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375	10 950	10 090	9 755
2020	10 535	11 415	11 665	11 735	11 940	12 640	12 760	11 760	11 235	10 855	11 075	11 210
2021	11 615	12 605	12 670	13 850	13 960	14 770	14 800	13 700	13 420	13 280	13 345	

Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640	9 095	7 710	7 635
2020	8 705	9 600	9 765	9 835	10 125	10 385	10 650	9 870	9 170	8 715	8 635	8 580
2021	9 040	10 460	10 705	12 320	12 390	12 695	12 440	11 380	10 975	11 005	10 775	

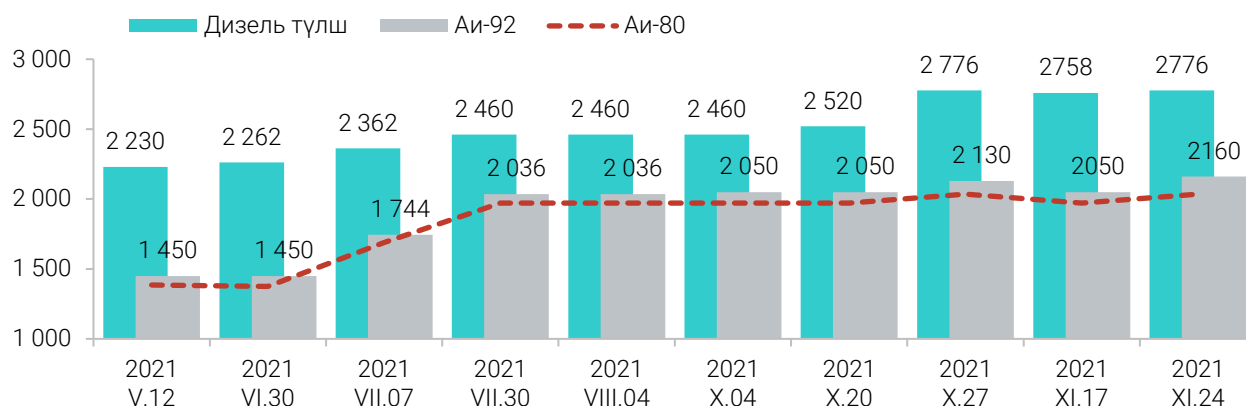
Зураг 20. Нэг кг хонины махны дундаж үнэ

Зураг 21. Нэг кг үхрийн махны дундаж үнэ

Зураг 22. Нэг литр шатахууны үнэ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

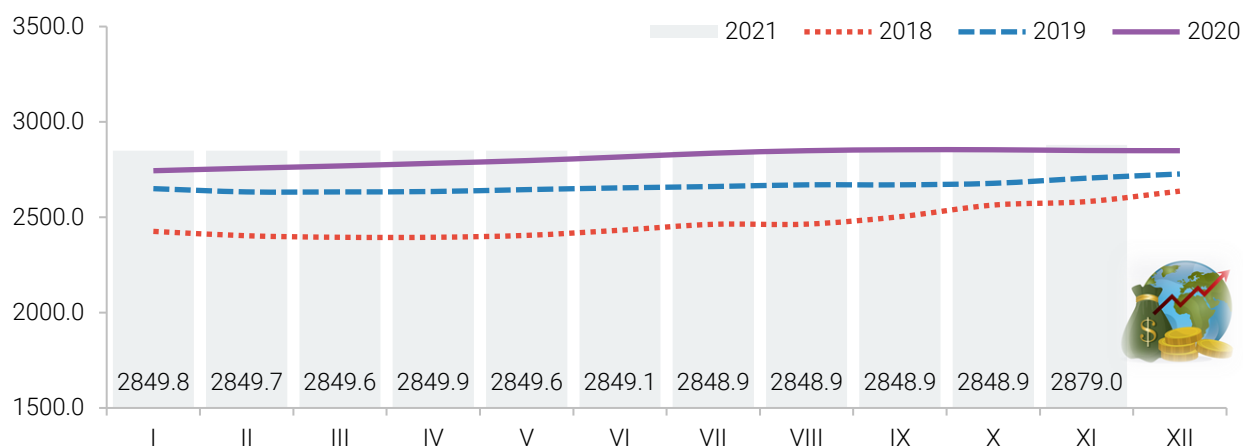
Хүснэгт 21. Түлшний үнэ, төгрөг

Байршил	2019.XI.30			2020.XI.30			2021.XI.24		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	4 000	3 500	3 750	3 500	3 000	3 750	6 000	6 000	1 875
Сүхбаатар	4 000	3 500	3 750	3 500	3 000	3 750	7 000	6 000	1 875
Цайз зах	4 000	3 500	3 750	4 000	4 000	3 750	7 000	7 000	1 875
Хангай зах	3 500	3 500	3 800	3 000	2 500	3 750	5 500	5 000	1 875
Дундаж үнэ	3 875	3 500	3 763	3 500	3 125	3 750	4 750	4 500	1 875

Хүснэгт 22. Нэг литр шатахууны үнэ, төгрөг

ШТС	2020.XI.25					2021.XI.24				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	1 300	1 370	1 850	-	-	1 940	2 050	2 720	-
Петровис	2 000	1 400	1 450	2 090	-	2 690	2 100	2 150	2 790	-
Магнай трейд	2 000	-	1 420	2 090	-	2 650	-	2 150	2 700	-
Сод монгол	2 000	-	1 450	2 090	-	2 650	-	2 150	2 790	-
Шунхлай	2 000	-	1 420	2 090	-	2 650	-	2 150	2 790	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 130	-	-	-	-	1 855
Дундаж үнэ	2 000	1 350	1 422	2 042	1 130	2 660	2 035	2 130	2 776	1 855

Зураг 23. Ам.долларын ханшийн сарын дундаж хөдөлгөөн, төгрөг⁷

⁷ Эх үүсвэр: Монголбанкны статистик мэдээлэл

“Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн байдал” статистикийн 2021 оны XI сарын танилцуулга

Хүснэгт 23. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2021 оны IX, X, XI сарын өдрүүдээр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2021 IX.08	2021 IX.15	2021 IX.22	2021 IX.29	2021 X.06	2021 X.13	2021 X.20	2021 X.27	2021 XI.03	2021 XI.10	2021 XI.17	2021 XI.24	21.XI.24 21.XI.17
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 584	1 579	99.7
		1-р зэрэг	кг	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 376	1 386	1 386	1 386	1 386	1 377	99.4
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 236	2 233	99.9
		Дээд	кг	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	1 619	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 414	1 414	1 414	1 414	1 414	1 414	1 414	1 424	1 424	1 424	1 424	1 411	99.1
		2-р зэрэг	кг	998	998	998	998	1 012	1 012	1 012	1 012	1 012	1 012	1 012	1 012	100.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	3 033	3 041	3 067	3 067	3 083	3 083	3 083	3 083	3 083	3 083	3 083	3 075	99.7
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 453	1 453	1 453	1 453	1 461	1 461	1 461	1 461	1 461	1 461	1 461	1 453	99.5
		Задгай	литр	1 649	1 649	1 844	1 844	1 844	1 949	1 949	1 949	1 949	1 949	2 500	2 500	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 964	3 007	3 016	3 016	3 041	3 041	3 041	3 041	3 041	3 041	3 041	3 030	99.6
5	Талх	Атар	ширхэг	1 484	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 510	100.7
		Зууван чех	ширхэг	1 777	1 817	1 817	1 817	1 874	1 874	1 874	1 901	1 901	1 901	1 901	1 901	100.0
		Хар талх	300 гр	1 307	1 332	1 332	1 332	1 332	1 332	1 332	1 332	1 332	1 332	1 332	1 342	100.8
6	Будаа	Цагаан	кг	3 754	3 754	3 754	3 754	3 754	3 754	3 754	3 899	3 931	3 931	3 931	3 931	100.0
		Шар	кг	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	2 523	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 696	4 696	4 696	4 696	4 696	4 696	4 696	5 888	5 888	6 055	6 055	6 055	100.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	4 821	4 821	4 821	4 864	4 864	4 864	4 873	5 473	5 473	5 473	5 599	5 637	100.7
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 566	1 566	1 566	1 566	1 566	1 610	1 610	1 902	1 929	1 929	1 929	1 955	101.3
10	Элсэн чихэр		кг	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800	2 863	2 863	2 863	2 863	2 863	100.0
11	Хонины мах	Ястай	кг	11 090	10 906	10 865	10 865	10 834	11 226	10 996	10 974	10 871	10 849	10 870	10 506	96.7
		Цул	кг	11 244	10 767	10 570	10 521	11 202	11 352	10 991	11 117	11 117	10 896	11 003	11 106	100.9
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	13 516	13 216	13 429	13 367	13 304	13 405	13 081	13 322	13 322	13 443	13 556	13 050	96.3
		Цул	кг	15 279	14 889	14 912	15 006	15 070	15 272	14 897	15 121	15 078	15 030	15 066	14 785	98.1
13	Адууны мах, ястай		кг	10 111	10 111	9 833	9 975	10 224	10 224	10 224	9 937	9 937	10 080	9 665	10 217	105.7
14	Ямааны мах, ястай		кг	8 643	8 643	8 643	8 643	9 000	9 000	9 000	8 986	8 986	8 986	8 037	8 246	102.6
15	Төмс, монгол		кг	869	859	813	813	772	788	840	893	946	1 006	1 061	1 070	100.8
16	Лууван, монгол		кг	2 348	2 321	2 198	2 198	2 263	2 280	2 367	2 518	2 598	2 553	2 729	2 855	104.6
17	Байцай, монгол		кг	1 692	1 692	1 654	1 654	1 685	1 737	1 910	1 966	2 006	2 024	2 192	2 356	107.5
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	2 922	2 749	2 749	2 778	2 729	2 729	3 006	3 118	3 279	3 424	3 424	3 733	109.0
19	Сонгино, хятад		кг	2 781	2 508	2 508	2 553	2 552	2 552	2 552	2 658	2 669	2 669	2 669	2 687	100.7
20	Алим, фүжи		кг	5 759	5 759	5 759	5 759	5 805	5 805	5 805	6 118	6 879	7 061	8 179	8 225	100.6
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	329	349	370	370	409	414	421	421	421	419	425	446	104.9

“Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн байдал” статистикийн 2021 оны XI сарын танилцуулга

Хүснэгт 24. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2015-2021 оны XI сарын IV долоо хоногоор

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2015 XI	2016 XI	2017 XI	2018 XI	2019 XI	2020 XI	2021 XI.24	2021 2020	2021 2019	2021 2018	2021 2017	2021 2016	2021 2015
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 265	1 270	1 305	1 345	1 413	1 535	1 579	102.9	111.7	117.4	121.0	124.3	124.8
		1-р зэрэг	кг	1 065	1 065	1 075	1 060	1 090	1 304	1 377	105.6	126.3	129.9	128.1	129.3	129.3
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 595	1 585	1 640	1 710	1 710	2 190	2 233	102.0	130.6	130.6	136.2	140.9	140.0
		Дээд	кг	1 295	1 305	1 350	1 365	1 446	1 572	1 619	103.0	112.0	118.6	119.9	124.1	125.0
		1-р зэрэг	кг	1 095	1 095	1 100	1 090	1 147	1 346	1 411	104.8	123.0	129.4	128.3	128.9	128.9
		2-р зэрэг	кг	835	825	870	865	886	992	1 012	102.0	114.2	117.0	116.3	122.7	121.2
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 125	2 165	2 355	2 695	2 655	2 841	3 075	108.2	115.8	114.1	130.6	142.0	144.7
		Сүү ХК 0.5л	литр	900	935	955	1 130	1 106	1 317	1 453	110.3	131.4	128.6	152.1	155.4	161.4
		Задгай	литр	1 235	1 250	1 400	1 600	1 249	1 732	2 500	144.3	200.2	156.3	178.6	200.0	202.4
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 130	2 085	2 425	2 530	2 500	2 645	3 030	114.6	121.2	119.8	124.9	145.3	142.3
5	Талх	Атар	ширхэг	1 150	1 160	1 175	1 170	1 303	1 280	1 510	118.0	115.9	129.1	128.5	130.2	131.3
		Зууван чех	ширхэг	1 255	1 215	1 335	1 345	1 468	1 699	1 901	111.9	129.5	141.3	142.4	156.5	151.5
		Хар талх	300 гр	-	-	925	945	982	1 217	1 342	110.3	136.7	142.0	145.1	-	-
6	Будаа	Цагаан	кг	-	-	-	3 265	3 834	3 671	3 931	107.1	102.5	120.4	-	-	-
		Шар	кг	1 695	1 730	1 740	1 900	2 857	2 739	2 523	92.1	88.3	132.8	145.0	145.8	148.8
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	3 255	3 255	3 410	4 250	4 283	4 216	6 055	143.6	141.4	142.5	177.6	186.0	186.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	-	-	3 555	3 480	3 559	4 239	5 637	133.0	158.4	162.0	158.6	-	-
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	-	-	1 500	1 520	1 531	1 581	1 955	123.7	127.7	128.6	130.3	-	-
10	Элсэн чихэр		кг	-	-	-	2 585	2 796	2 610	2 863	109.7	102.4	110.8	-	-	-
11	Хонины мах	Ястай	кг	4 690	4 350	5 220	6 540	7 333	8 698	10 506	120.8	143.3	160.6	201.3	241.5	224.0
		Цул	кг	5 065	5 045	5 385	7 015	8 445	9 122	11 106	121.7	131.5	158.3	206.2	220.1	219.3
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	6 435	5 950	6 585	7 945	9 862	11 276	13 050	115.7	132.3	164.3	198.2	219.3	202.8
		Цул	кг	7 645	7 255	8 065	9 270	13 181	12 941	14 785	114.2	112.2	159.5	183.3	203.8	193.4
13	Адууны мах, ястай		кг	4 625	4 550	4 900	6 025	8 365	9 041	10 217	113.0	122.1	169.6	208.5	224.5	220.9
14	Ямааны мах, ястай		кг	3 500	3 525	3 765	4 900	6 000	6 899	8 246	119.5	137.4	168.3	219.0	233.9	235.6
15	Төмс, монгол		кг	1 080	735	1 015	815	790	878	1 070	121.9	135.4	131.3	105.4	145.6	99.1
16	Лууван, монгол		кг	1 640	915	1 295	1 110	1 061	1 403	2 855	203.5	269.1	257.2	220.5	312.0	174.1
17	Байцай, монгол		кг	1 470	800	1 575	1 055	1 167	1 415	2 356	166.5	201.9	223.3	149.6	294.5	160.3
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	-	-	2 145	1 425	1 325	2 207	3 733	169.1	281.7	262.0	174.0	-	-
19	Сонгино, хятад		кг	1 285	1 255	1 345	1 170	1 234	1 643	2 687	163.5	217.7	229.7	199.8	214.1	209.1
20	Алим, фүжи		кг	3 920	4 170	4 140	4 350	4 130	4 985	8 225	165.0	199.2	189.1	198.7	197.2	209.8
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	290	270	285	315	333	373	446	119.6	133.9	141.6	156.5	165.2	153.8

“Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн байдал” статистикийн 2021 оны XI сарын танилцуулга

Хүснэгт 25. Хүнсний барааны үнийн зэрэгцүүлэлт, 2021 оны XI сарын 24-ний өдөр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжиг нэгж	Баянзүрх зах	Сансар супер- маркет	Хүчит Шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Саруул зах	Барс ХТ	Таван Эрдэнэ зах	Хар хорин зах	Номин супер- маркет	М-Март	Оргил супер- маркет	Е Март	Их наяд ХТ	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 600	1 590	1 600	1 600	-	1 450	1 600	1 600	1 541	1 639	1 545	1 615	-	1 579
		1-р зэрэг	кг	1 350	1 298	1 400	1 400	-	1 300	1 400	1 300	1 439	1 458	1 400	1 415	-	1 377
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	2 200	2 200	2 200	2 200	2 500	2 200	2 200	2 200	2 199	2 270	2 200	2 180	2 300	2 233
		Дээд	кг	1 600	1 620	1 600	1 600	1 800	1 500	1 600	1 600	1 619	1 660	1 570	1 600	1 700	1 619
		1-р зэрэг	кг	1 400	1 440	1 400	1 400	1 600	1 300	1 400	1 300	1 319	1 480	1 440	1 490	1 400	1 411
		2-р зэрэг	кг	1 000	970	1 000	1 000	1 200	1 000	1 000	1 000	969	1 000	970	970	1 100	1 012
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	3 000	3 200	3 000	3 000	3 000	2 900	3 000	3 100	3 199	3 200	3 200	3 200	3 000	3 075
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 400	1 500	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 500	1 499	1 500	1 500	1 500	1 500	1 453
		Задгай	литр	-	-	-	-	-	-	2 500	2 500	-	-	-	-	-	2 500
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	3 000	3 100	3 000	3 000	3 000	2 800	3 000	3 000	3 099	3 100	3 100	3 100	3 100	3 030
5	Талх	Атар	ширхэг	1 500	1 540	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 459	1 560	1 540	1 530	1 500	1 510
		Зууван чех	ширхэг	2 000	2 090	1 600	1 600	2 200	1 900	2 000	1 600	2 039	2 090	1 760	2 080		1 901
		Хар талх	300 гр	1 400	1 320	1 300	1 300	1 300	1 300	1 400	1 300	1 379	1 400	1 320	1 340	1 400	1 342
6	Будаа	Цагаан	кг	3 800	4 370	3 800	3 800	-	3 800	3 800	3 700	4 249	4 050	-	-	4 000	3 931
		Шар	кг	2 500	-	2 500	2 500	-	2 200	3 000	2 500	-	-	-	-	-	2 523
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	5 500	-	6 000		-	5 800	-	6 000	6 399	6 400	6 400		6 000	6 055
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	4 800	6 110	5 200	5 200	-	5 300	5 000	5 500	7 479	6 320	5 190	6 050	6 000	5 637
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	2 000	2 170	2 000	1 800	-	2 000	1 800	2 000	1 999	2 080	1 800	1 890	-	1 955
10	Элсэн чихэр		кг	2 800	-	3 200	2 700	-	2 700	2 700	2 700	3 059	3 100	-	-	-	2 863
11	Хонины мах	Ястай	кг	10 500	-	8 800	9 500	14 000	10 000	11 000	8 500	10 000	9 000	-	12 800	13 000	10 506
		Цул	кг	11 000	-	9 500	10 500	-	-	-	11 000	-	-	-	-	14 000	11 106
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	12 000	-	11 500	11 500	16 500	12 500	14 000	10 500	13 000			15 800	14 500	13 050
		Цул	кг	13 500	-	12 000	14 000	18 500	14 000	16 000	12 000	15 000	14 000		19 480	16 000	14 785
13	Адууны мах, ястай		кг	10 500	10 500	-	9 500	11 500	-	-	-	9 500	-	-	-	-	10 217
14	Ямааны мах, ястай		кг	-	-	-	8 000	-	-	-	-	8 500	-	-	-	-	8 246
15	Төмс, монгол		кг	1 200	1 300	900	1 000	1 200	1 200	1 500	1 000	989	850	1 000	790	1 200	1 070
16	Лууван, монгол		кг	3 000	3 100	2 500	3 000	3 500	3 000	3 000	2 500	2 099	3 200	2 950	2 200	3 500	2 855
17	Байцай, монгол		кг	2 500	2 520	1 500	2 500	3 500	2 500	2 500	2 500	1 799	-	2 800	1 800	2 500	2 356
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	3 500		3 000	4 000	4 500	4 500	3 500	3 500	-	-	3 000	-	4 500	3 733
19	Сонгино, хятад		кг	2 600	3 080	2 500	2 500	3 000	3 000	2 500	2 500	-	2 490	-	-	2 800	2 687
20	Алим, фүжи		кг	8 000	6 300	8 000	8 000	-	8 500	8 990	8 500	8 999	9 900	7 800	-	8 000	8 225
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	400	540	400	420	420	420	410	420	499	500	480	440	480	446

Хүснэгт 26. Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Төрөл	2018		2019		2020		2021	
	X	XI	X	XI	X	XI	X	XI
	төгрөг							
Тэмээний шир	7 000	7 500	15 000	16 000	80 000	60 000	9 000	8 000
Адууны шир	10 000	10 666	7 670	8 670	13 250	10 500	6 000	6 000
Үхрийн шир	13 500	14 333	4 670	4 500	7 700	6 625	4 200	3 500
Хонины арьс	2 150	1 233	2 750	2 170	3 250	1 750	1 100	1 100
Ямааны арьс (ноолууртай)	21 670	-	8 000	21 670	14 000	-	14 000	23 000
Ямааны ноолуур	80 000	90 000	60 000	60 000	60 000	-	110 000	-

Багануур дүүргийн түүхий эдийн захын дундаж үнээр соёолон адуу 1250.0 мянган төгрөг, 3 настай үхэр 1800.0 мянган төгрөг, эр хонь 300.0 мянган төгрөг, эм хонь 250.0 мянган төгрөгийн ханштай байв.

Нийслэлийн түүхий эдийн захуудын сарын дундаж үнээр тэмээний шир 8000.0 төгрөг, адууны шир 6000.0 төгрөг, үхрийн шир 1.8-2.3 метр урттай 3500.0 төгрөг бол, 2.3 метрээс дээш урттай нь 11000.0 төгрөгийн ханштай байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

I_{ct}^L – t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
t – Тайлант үе
0 – суурь үе
 P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
 q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ (2021* оны эхний 11 сард)

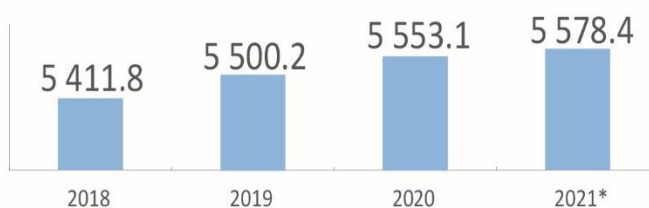
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

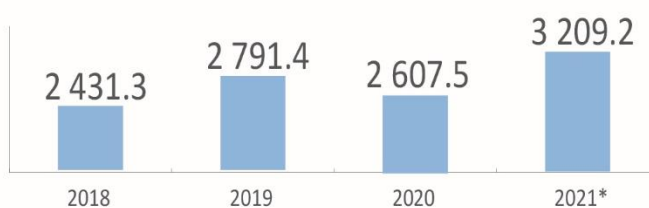
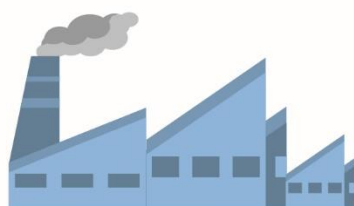
Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

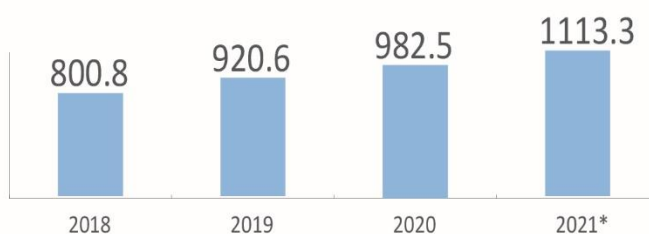
Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

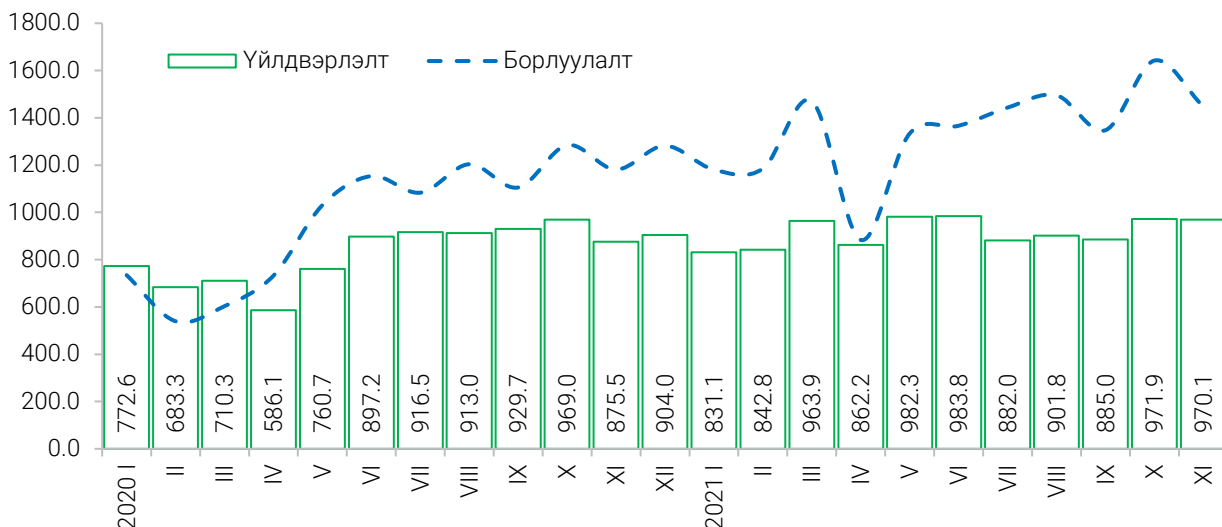

¹ 2020 оноос эхлэн дэд салбар нэмсэн.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2021 оны эхний 11 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10.0 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 14.7 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад үйлдвэрлэлт 778.7 (8.4%) тэрбум төгрөгөөр, борлуулалт 3586.2 (32.2%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зураг 24. Аж үйлдвэрийн 2020-2021* оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, сараар, тэрбум төгрөгөөр

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2021 оны эхний 11 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 5578.4 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 25.3 (0.5%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт 383.4 (2.0 дахин) тэрбум төгрөгөөр, металлын хүдэр олборлолт 350.9 (8.9%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2021 оны эхний 11 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 3209.2 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 601.7 (23.1%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 21.5 (4.6%) тэрбум төгрөгөөр, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 89.3 (46.2%) тэрбум төгрөгөөр, ундаа үйлдвэрлэл 65.1 (12.2%) тэрбум төгрөгөөр, мах боловсруулах, консервлох үйлдвэрлэл 45.3 (22.2%) тэрбум төгрөгөөр, ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл 93.9 (74.0 %) тэрбум төгрөгөөр, хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 44.3 (22.9%) тэрбум төгрөгөөр, үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 14.0 (7.8%) тэрбум төгрөгөөр, тамхи үйлдвэрлэл 29.7 (86.5%) тэрбум төгрөгөөр, цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 10.2 (22.8%) тэрбум төгрөгөөр, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 12.5 (15.5%) тэрбум төгрөгөөр, металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 2.4 (74.9%) тэрбум төгрөгөөр, цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл 1.5 (29 дахин) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 2021 оны эхний 11 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 1113.3 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 130.8 (13.3%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

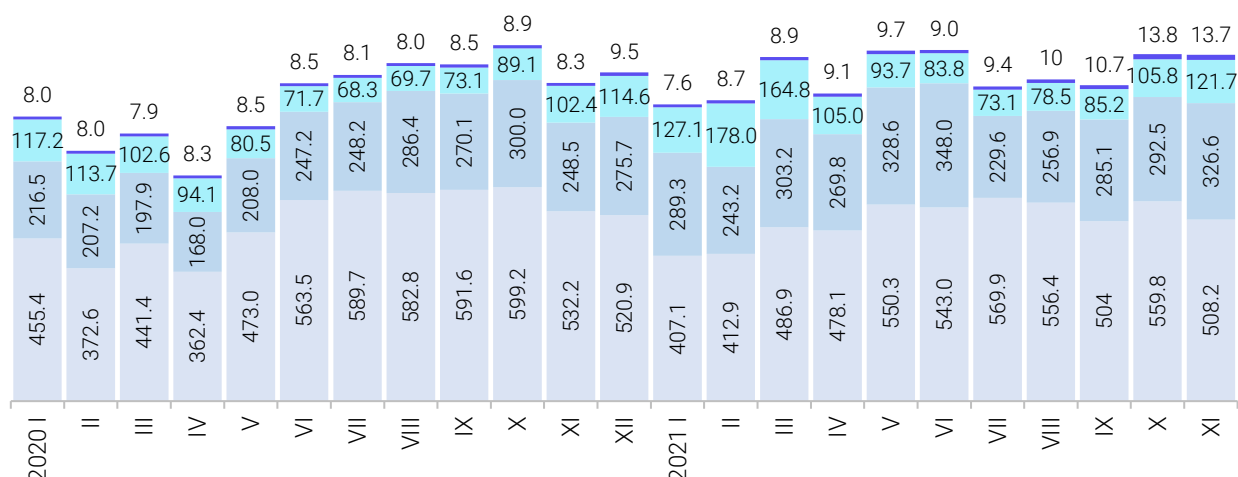
Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 2021 оны эхний 11 сард урьдчилсан гүйцэтгэлээр 111.9 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 20946.4 (23%) сая төгрөгөөр өсөхөд хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах, дахин ашиглах үйл ажиллагаа 19462.2 (82.4%) сая төгрөгөөр, ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа 4924.4 (8.6%) сая төгрөгөөр өссөн нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2021 оны 11 дүгээр сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10012.8 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 52.4 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрлэл 33.7 хувийг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 12.5 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 1.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 27. Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2020 I-XI	2021 I-XI*	$\frac{2021^*}{2020} \%$
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр				
Чулуун нүүрс	мян.тн	11 479.2	1 820.5	15.9
Хүрэн нүүрс, бөөгнөрөөгүй	мян.тн	3 570.2	3 869.0	108.4
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	16 383.9	16 199.9	98.9
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	1.1	25.7	23**
Боловсруулах үйлдвэр				
Малын мах	тн	15 277.6	16 503.8	108.0
Өлөн гэдэс	мян.гогцоо	403.9	267.9	66.3
Хиам	тн	5 498.0	6 015.7	109.4
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	38 434.8	46 815.1	121.8
Гурил	тн	176 544.7	154 163.4	87.3
Талх	тн	24 122.3	28 956.7	120.0
Нарийн боов	тн	19 012.1	27 852.0	146.5
Пүнтүүз	тн	52.5	67.6	128.8
Цагаан архи	мян.л	13 476.8	16 258.8	120.6
Оргилуун дарснаас бусад төрлийн усан үзмийн дарс	мян.л	137.4	186.5	135.7
Самнасан ноолуур	тн	439.2	430.2	97.9
Хивс, шалны нэхмэл дэвсгэр	мян.м2	41.9	30.6	73.1
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	1 292.9	451.4	34.9
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж				
Цахилгаан эрчим хүч	мян.квт.цаг	5 574 809.9	6 247 930.6	112.1
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	7 935.7	8 331.2	105.0
Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа				
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	41 245.2	43 741.4	106.1

Зураг 25. Аж үйлдвэрийн 2020-2021* оны нийт үйлдвэрлэл, салбараар, сараар, тэрбум төгрөгөөр

- Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа
- Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж
- Боловсруулах аж үйлдвэр
- Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт борлуулалтын 7009.9 (47.6%) тэрбум төгрөгийг дотоодод, 7714.9 (52.4%) тэрбум төгрөгийг гадаадад борлуулсан байна.

2021 оны эхний 11 сард борлуулсан нийт бүтээгдэхүүний 52.4 хувийг экспортоор гаргасан байна. Нийт экспортын 75.8 хувийг металлын хүдэр олборлолт, 9.1 хувийг газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт, 4.7 хувийг чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт, 5.4 хувийг кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, 2.4 хувийг ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл, 1.0 хувийг мах боловсруулах, консервлох үйлдвэрлэл, 0.7 хувийг уул уурхайн бусад ашигт малтмал олборлолт, 0.9 хувийг хувцас үйлдвэрлэл тус тус эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

“Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн байдал” статистикийн 2021 оны XI сарын танилцуулга

Хүснэгт 28 Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2020 I-XI	2021 I-XI*	$\frac{2021}{2020}$ %
	сая төгрөг		
БҮГД	9 234 118.3	10 012 813.1	108.4
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	5 553 089.4	5 578 361.5	100.5
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	1 053 407.7	440 037.1	41.8
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	372 618.1	756 013.5	202.9
Металлын хүдэр олборлолт	3 935 708.3	4 286 658.9	108.9
Бусад ашигт малтмал олборлолт	58 354.0	61 896.9	106.1
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	133 001.3	33 755.1	25.4
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	2 607 511.3	3 209 211.6	123.1
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	1 329 539.6	1 596 362.7	120.1
Мах боловсруулах, консервлох	204 536.2	249 841.4	122.2
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	25 434.9	23 899.5	94.0
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	193 516.8	282 840.7	146.2
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	180 984.7	195 020.6	107.8
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	193 470.5	237 731.7	122.9
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	-	10 315.7	-
Ундаа үйлдвэрлэл	531 596.4	596 713.2	112.2
Тамхи үйлдвэрлэл	34 377.2	64 114.4	186.5
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	127 088.3	221 074.0	174.0
Хувцас үйлдвэрлэл	270 525.0	149 448.9	55.2
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	17 031.2	16 274.5	95.6
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	4 052.0	223.2	5.5
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	44 655.1	54 842.6	122.8
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	45 839.9	33 319.5	72.7
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	463 992.7	485 511.2	104.6
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	80 912.3	93 428.9	115.5
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	49 245.4	73 316.8	148.9
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	9 557.2	54 960.9	575.1
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	85 548.9	129 960.2	151.9
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	1 186.3	-	-
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3 240.0	5 667.9	174.9
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 536.6	183.9	12.0
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	52.9	1 559.2	29**
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	4 181.2	3 708.7	88.7
Тавилга үйлдвэрлэл	13 913.2	14 592.9	104.9
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	14 257.2	7 791.6	54.7
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	6 779.1	202 869.6	29**
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	982 497.2	1 113 273.2	113.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	982 497.2	1 113 273.2	113.3
УС ХАНГАМЖ; СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	91 020.3	111 966.7	123.0
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	57 394.0	62 318.5	108.6
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	23 622.8	43 085.0	182.4
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	10 003.5	6 563.2	65.6

“Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн байдал” статистикийн 2021 оны XI сарын танилцуулга

Хүснэгт 29. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний борлуулалт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2020 I-XI	2021 I-XI*	$\frac{2021}{2020}$ %	Үүнээс: экспорт, %
	сая төгрөг			
БҮГД	11 138 650.1	14 724 875.2	132.2	52.4
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	6 395 242.9	9 490 655.5	148.4	73.4
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	686 350.7	538 582.7	78.5	67.9
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	362 867.9	709 537.6	195.5	98.8
Металлын хүдэр олборлолт	5 099 637.1	8 119 029.3	159.2	72.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт	63 158.7	90 628.8	143.5	54.8
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	183 228.5	32 877.1	17.9	-
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	3 668 134.4	4 007 621.1	109.3	18.7
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	1 888 229.3	2 282 097.0	120.9	3.3
Мах боловсруулах, консервлох	220 855.7	256 421.1	116.1	28.7
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	38 546.0	51 894.8	134.6	-
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	228 302.0	342 979.9	150.2	-
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	221 251.8	219 651.5	99.3	0.5
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	227 691.3	288 595.5	126.7	-
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	-	10 315.7	-	-
Ундаа үйлдвэрлэл	951 582.6	1 112 238.4	116.9	0.1
Тамхи үйлдвэрлэл	58 077.7	56 634.5	97.5	-
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	123 127.3	243 587.8	197.8	77.5
Хувцас үйлдвэрлэл	167 464.8	160 498.9	95.8	44.5
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	19 792.2	17 856.4	90.2	-
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	5 194.4	342.8	6.6	-
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	44 060.3	58 187.4	132.1	-
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	43 756.9	33 757.9	77.1	-
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 008 484.5	500 054.8	49.6	82.7
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	94 928.8	105 683.6	111.3	-
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	65 116.0	99 339.4	152.6	-
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	9 755.9	65 232.2	6*	0.6
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	92 004.1	142 751.4	155.2	-
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	1 213.0	-	-	-
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	3 222.6	6 357.0	197.3	13.9
Компьютер, электроник болон оптик бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 609.6	181.4	11.3	-
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	29.9	1 560.7	52**	-
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	4 349.9	3 705.8	85.2	-
Тавилга үйлдвэрлэл	14 451.8	18 222.2	126.1	-
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	15 103.6	8 602.2	57.0	0.5
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	8 161.8	202 967.6	24**	-
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	982 406.8	1 113 273.2	113.3	-
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	982 406.8	1 113 273.2	113.3	-
УС ХАНГАМЖ, СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БҮЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	92 866.1	113 325.4	122.0	-
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	59 607.1	64 683.1	108.5	-
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	23 824.0	41 531.8	174.3	-
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	9 435.1	7 110.5	75.4	-

ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙ (2021 оны эхний 11 сард)

Усны нийлэмж

Цэвэр усны борлуулалт (сая метр³)

ААНБ

9.0 7.8

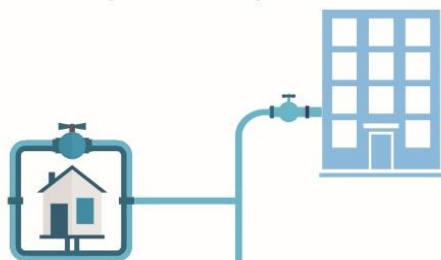
Хүн ам

31.6 27.6

■ 2020 I-XI ■ 2021 I-XI

Хүн амд түгээсэн цэвэр ус

Төвлөрсөн шугам (сая метр³)

26.6

9.7

Тээврээр (мянган метр³)

Ус түгээх байр
(мянган метр³)

1034.5

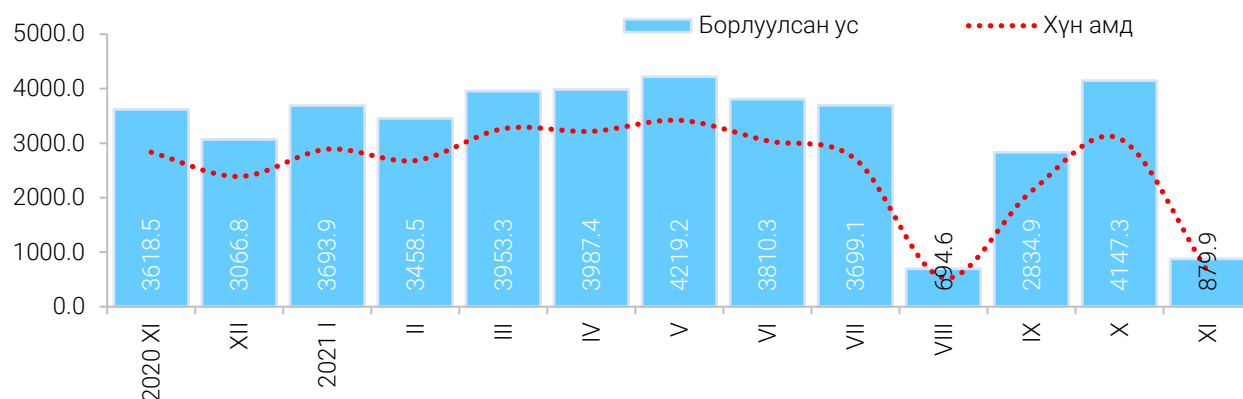
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

2021 оны эхний 11 сард нийслэлийн хүн амд 27.6 сая.м³ (78.0%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 7.8 сая.м³ (22.0%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 7.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 30. Ус суваг ашиглалтын үйлчилгээ, жил бүрийн эхний XI сард

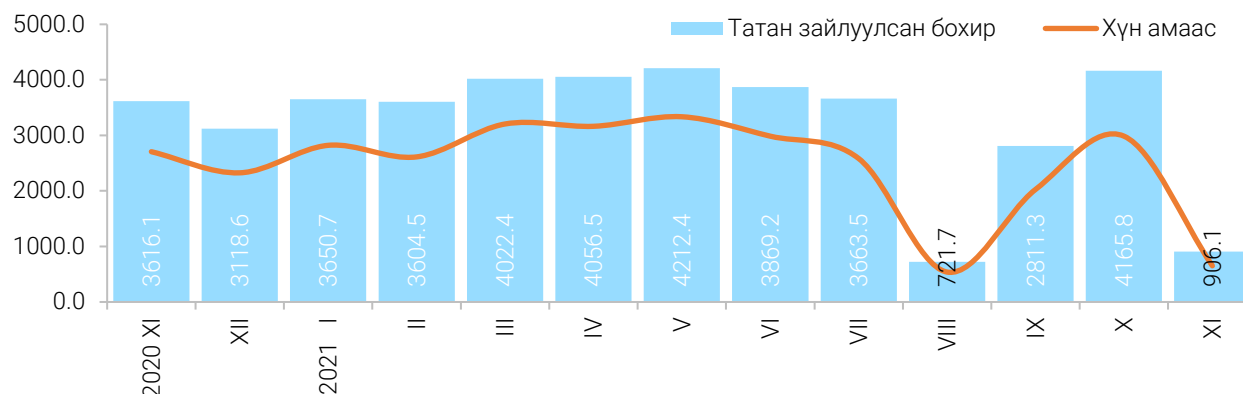
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018	2019	2020	2021	$\frac{2021}{2020}$ %
Шахсан ус	мянган м³	50 682.7	49 555.9	48 280.9	51 874.0	107.4
Борлуулсан ус	мянган м³	42 461.7	41 874.3	40 562.8	35 378.3	87.2
Хүн амд	мянган м³	33 059.3	32 274.5	31 551.7	27 608.7	87.5
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м³	9 402.4	9 599.8	9 011.1	7 769.6	86.2
Татан зайлуулсан бохир	мянган м³	42 202.3	42 023.3	40 908.2	35 684.0	87.2
Хүн амаас	мянган м³	31 747.3	31 331.8	30 793.4	26 909.5	87.4
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м³	10 455.0	10 691.5	10 114.8	8 774.5	86.7
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	27 974.3	30 613.3	30 995.9	27 692.8	89.3
Хүн амаас	сая төгрөг	16 426.0	17 336.9	17 570.1	15 321.0	87.2
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	11 548.3	13 276.4	13 125.8	12 371.8	94.3
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	19 984.5	23 913.5	24 295.0	22 101.0	91.0
Хүн амаас	сая төгрөг	9 294.6	10 692.1	11 013.1	9 568.6	86.9
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	10 689.9	13 221.4	13 281.9	12 532.4	94.4

Зураг 26. Борлуулсан ус, сараар, мян.м³

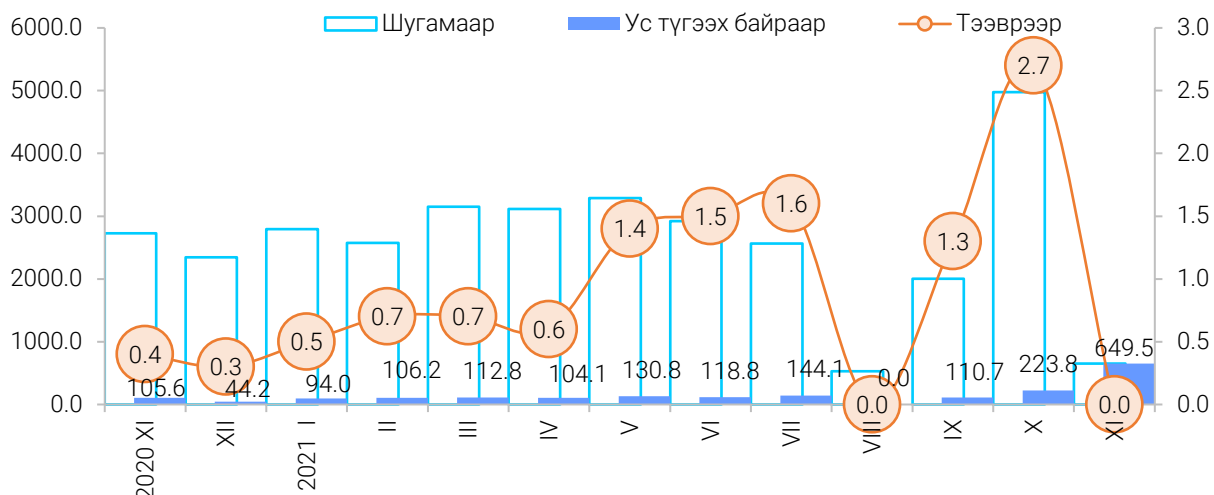

Цэвэрлэх байгууламжаар 60.5 сая.м³ бохирог цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 35.7 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

Зураг 27. Татан зайлуулсан бохир, сараар, мян.м³

Зураг 28. Хүн амд борлуулсан усны хэмжээ, түгээлтийн төрлөөр, сараар, мян.м³

Ойлголт, тодорхойлолт:

Шахсан ус: Ус хангамжийн эх үүсвэрээс хотын ус хангамжийн төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлсэн ус

Борлуулсан ус: Хотын ус хангамжийн төвлөрсөн системээс хэрэглэгчийн тоолуураар болон ус түгээх байраар дамжуулан борлуулсан ус

Татан зайлуулсан бохир: Ус ариутгах татуургын шугамаар дамжуулан бохир ус цэвэрлэх байгууламжид хүлээн авсан бохир ус

Сувагжуулалтын орлого: Хэрэглэгчийн тоолуураар болон бохир зөөврийн авто машинаар дамжуулан ариутгах татуургын системд хүлээн авч татан зайлуулсан үйлчилгээний орлого

--000--

Танилцуулгыг хянасан:

Ц.Заяхүү

Э.Зоригбат

Танилцуулгыг бэлтгэсэн:

Ө.Нандинцэцэг

Эрүүл мэнд, Гэмт хэрэг

Ц.Уранбилэг

Нийслэлийн төсөв

Э.Цэнд-Аюуш

Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол

Б.Дүүрэнбаяр

Хэрэглээний үнэ

Ө.Нямжаргал

Аж үйлдвэр

Б.Цэвэлмаа

Хотын нийтийн аж ахуй

Ө.Ган-Од

Инфографик мэдээлэл, хавтасны дизайн

Танилцуулгыг нэгтгэсэн:

Б.Цэвэлмаа

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Хангарди ордон
Сүхбаатарын талбай,
Жигжиджавын гудамж-9
Бага тойруу 15160

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783
и-мэйл: ulaanbaatar@nso.mn